

Vaduguns

Otrdiena ● 2013. gada 3. decembris ● Nr. 93 (8592)

CENA abonentiem Ls0,33 - 0,47EUR
 tirdzniecībā Ls0,38 - 0,54EUR

Vienīgā darbavieta 4.

Īsziņas

Bojājumi atsevišķas vietās

Vētra naktī uz pirmdienu, 2. decembrī, izraisīja bojājumus a/s "Sadales tīkls" elektrolīnijās, bez elektrības atstājot aptuveni 20 tūkstošus mājsaimniecību. Pirms dienā mūspusē aktīvi strādāja 7 elektromontieru brigādes. A/s "Sadales tīkls" Ziemeļaustrumu ekspluatācijas daļas (ZAED) Balvu nodalas vadītājs Andis Ločmelis pirms dienā pastāstīja, ka bijušā Balvu rajona teritorijā nebija izteiktas vietas, kur vētras bojājumi bijuši masveidīgi: "Elektrības padeves traucējumi ir daudzviet atsevišķas vietās, kur, piemēram, lūzis kāds koks, deformējušās elektrolīnijas."

Gatavojas konkursiem

Sestdien Balvu Kultūras un atpūtas centrā notika skaistumkonkursa "Mis un Misters Balvi -2013" pretendantu atlase. Pasākuma organizators Ivars Saide nešaubās, ka konkursā arī šogad norītes visaugstākajā līmenī, par ko liecina kaut vāi tas, ka pretendantu atlases strādāja astoņi ūriņas locekļi. "Konkursa fināls notiks nākamā gada februāra sākumā," viņš piebilda. Savukārt šo sestdien, 7. decembrī, Viļakā, Semenovā un Rekovā notiks vēl viena jauniešu atlase, tiesa, uz citu konkursu - "Mis un Misters Viļakas novads", kura noslēguma šovs ieplānots uz 2014.gada 22.februāri.

Sarosijušies krāpnieki

Labklājības ministrija (LM) aicina iedzīvotājus uzmanīties un pārbaudīt iespējamos krāpniekus - ziedoju mu vācējus, kuri lūdz ziedot Zolitūdes tragedijā bojāgājušo tuviniekiem un nelaimē cietušajiem. LM iedzīvotājus aicina nebūt lēttīgiem un pārliecināties, ka šādu ziedoju mu vācēju noluki ir godīgi.

Pārbaudīs trauksmes sirēnas

Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas (VUGD) dienests informē, ka 6. decembrī plkst. 10.00 uz 3 minūtēm iedarbinās trauksmes sirēnas ar mērķi pārbaudīt civilās trauksmes un apzīņošanas sistēmas ieslēgšanas kārtību un tās darbību, kā arī konstatēt bojājumus vai traucējumus trauksmes sirēnu un tā centrālā vadības pults darbībā.

Foto - E.Gabranovs

Vēsture ir jāzina! Ziemeļlatgales mežsaimniecības izpilddirektors un mežkopības vadītājs Viktors Reblis lepojas, ka mežinieki kopī un uztur kārtībā daudzas sabiedrībai nozīmīgas vietas. "Kā cilvēki vērtētu mūsu rīcību, ja nocirstu kailcirtē šo vietu?" viņš jautāja.

Kritušo piemiņai

Pagājušajā nedēļā Grīvas mežu masīvā, Baltinavas novadā, netālu no Tilžas, atklāja akciju sabiedrības "Latvijas Valsts meži" Ziemeļlatgales mežsaimniecības izveidoto piemiņas zīmi "Visiem Grīvas mežos kritušajiem".

Ziemeļlatgales mežsaimniecības izpilddirektors un mežkopības vadītājs Viktors Reblis klātesošajiem atzina, ka galvenais mērķis ir pieminēt visus Grīvas mežos kritušos Latvijai grūtos laikos pagājušā gadsimta 40. un 50. gados: "Liktenis lēmis, ka mēs satiekamies Latvijai atkal traģiskā laikā, kad joprojām pieminam lielveikalā bojā gājušos. Arī Grīvas mežu masīvs ir traģisku notikumu aculiecinieks, kur atrodas sabrukuši un pussabrukuši bunkuri, piemiņas zīmes un padomju memoriāls. Veicot meža ceļa rekonstrukciju, atradām plāksni, kas vēstīja, ka šeit atradās nacionālo partizānu Purvosalīnu nometne. Acīmredzot kāds no vietējiem cilvēkiem, izdarot šo labo darbu, vēlējās saglabāt atmiņas to dienu notikumus. Pastaigājot pa apkārtī, atradām 5-6 sabrukušu bunkuru vietas. Aptuveni puskilometrus attālumā atrodas padomju partizāniem veltīts memoriāls, bet vēl nedaudz tālāk - Meiteņu kalniņš, kur noslepkavotas 11 jaunietes. Atklājot piemiņas zīmi, vēlamies pieminēt visus kritušos Grīvas mežos

- gan tos, kuri karoja vienā, gan tos, kuri karoja otrā pusē."

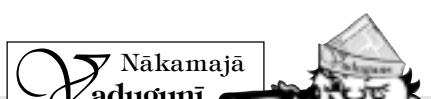
Mežsaimniecības izpilddirektors apņēmās kopā ar kolēģiem nākotnē apkārtī ne tikai attirīt no lūstošiem kokiem, bet arī uzstādīt norādes zīmes gan uz nacionālo, gan uz padomju partizānu apmetnēm. Viņš nešaubās, ka Latvijas tauta ir cietusi no abām lielvarām. "Mūsu senči ir karojuši gan vienā, gan otrā pusē. Arī mana ģimene nav bijusi izņēmums, jo mātes brālis cīnījās legionā Volhovas purvā, bet viņa tēva vectēvs nomira Salaspils nāves nometnē. Šādi gadījumi nebija retums. Esmu izslasījis Baltinavas vēstures entuziasta Pētera Keiša grāmatas un sapratis, ka arī vietējie iedzīvotāji cietuši gan no vienas, gan no otras puses karotājiem. Šī piemiņas zīme veltīta gan kritušajiem, kuri karoja, gan kritušajiem, kuri pret savu gribu bija ierauti lielvaru cīņās. Visi ir pelnījuši piedošanu!" uzsvēra V. Reblis.

Jāpiebilst, ka klātesošie apmeklēja arī padomju partizānu memoriālu un Meiteņu kalniņu. Baltinavas novada domes priekšsēdētāja Lidija Siliņa, uzrunājot klātesošos, atzina, ka piemiņas zīmes Grīvas mežos kritušajiem atklāšana bija aizkustinošs brīdis: "Tauta dzīvo tik ilgi, cik ilgi tā atceras savu vēsturi. Tāpat kā katrā ģimenē, kurā karā un pēckara gados ir gājuši bojā radinieki, atceras savus mījos, tā arī mums jāatceras cilvēki, kuri cīnījās par brīvību, par savu zemi."

E.Gabranovs

Jaunieši sagaida Adventi.

● "Es zinu, kas ir dzimtene..."
Jaunrades darbu laureāti

● Bojā svešu mantu, brauc dzērumā
Tiesu lietas oktobrī

Lektore
Vita Brakovska
vada
seminārus
Balvos.

7. lpp.

6. lpp.

Nedēļas jautājums

Kā vērtējat Ministru prezidenta Valda Dombrovska lēmumu atkāpties no amata?

ALEKSANDRS JASINSKIS, balvenietis: -Valdis Dombrovskis nav tas politiķis un cilvēks, kuram vajadzēja atkāpties. Neviens premjers, manuprāt, Latvijas labā nav tik daudz izdarījis, kā Dombrovskis. Viņš ir ļoti godīgs, un tauta to novērtēja. Nezinu, varbūt viņu ietekmēja saruna pie prezidenta, viņa spiediens. Atkāpties vajadzētu Ušakovam, ministriem, kuri bija atbildīgi par celtniecības sfēru, bet ne Ministru prezidentam.

ANASTASIJA LUBĀNE no Briežuciema: -Man Dombrovska ir ļoti ņēl. Labs cilvēks bija, labs politiķis. Skatijos televīzijā visus notikumus un domāju, ka viņš jau nu pie notikušā ir vismazāk vainigs. Ir celtniecības nozares speciālisti, ministri - viņi būtu jāsoda. Dombrovskis bija savā vietā, izdarīja daudz labu darbu mūsu Latvijai. Tā jau ir, ka godigiem jācieš vairāk.

VLADIMIRS no Madonas: -Neesmu politiķis un daudzas situācijas nepārzinu, taču domāju, ka daudziem bija izdevīgi, ka no amata atkāpjas tieši Dombrovskis, kura vadībā Latvija izķļuva no krīzes. Tauta viņam uzticējās, un to pierādīja arī skatītāju balsojums televīzijā. Viss varējām sekot līdzi Dombrovska reitingiem, kas, salīdzinot ar citiem politiķiem, bija augsti. ņēl, ka tā notiek.

NATĀLJA KRILOVA no Balviem: - Skatijos televīziju un ļoti pārdzīvoju, kad Ministru prezidents paziņoja, ka atkāpjas. Tas bija jādara pavisam citiem cilvēkiem, kuri bija bezatbildīgi celtniecības procesā. Bet

Dombrovskis nav vainīgs ne pie kā, viņam vajadzēja turpināt savu darbu!

Pensiju indeksāciju pieņēma, mazliet pielika pie pensijas... Vēl man radās doma, ka visiem politiķiem vajadzētu

padzīvot no minimālās algas, lai zina, kā tas ir... Man ir 160 latu pensija un nav dzīvokļa parāda, esmu paēduši un apģērbusies.

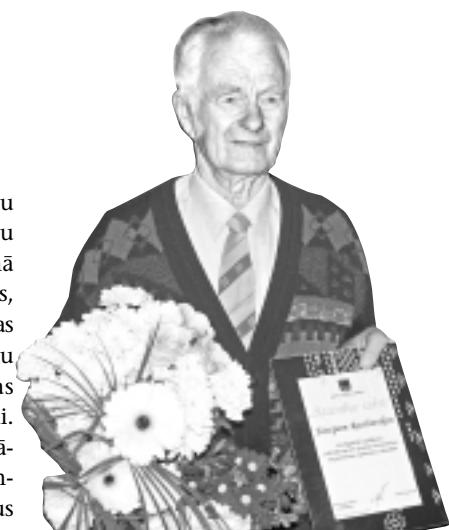

SERGEJS VOLKOV斯 no Kubuliem: -Man nav dekodera, tāpēc Latvijas televīziju nerāda, bet zinu no sarunām, kas notiek Latvijā. Man gribējās, lai strādā šis pats Ministru prezidents, kurš jau ir iestrādājies, visu zina. Kāpēc mainīt pret kaut kādu jauno, kuram atkal viss no sākuma jāmācās? Dzīvei nav ne vaines, ja cilvēki strādā. Mēs arī audzējam lopus un sava iztikšana ir.

Z.Logina

MANA NEDĒLA

Aizvadītā nedēļa aizritēja kā parasti - darbojos lauku saimniecībā, strādāju mājas un lauku darbus. Tagad gan, iestājoties aukstākiem laika apstākļiem, darbu kļuvis krietni mazāk. Pagājušajā sestdienā kopā ar kundzi Bērzpils saietu namā apmeklēju pensionāru vakaru. Tāpat pie mums mājās bieži ciemojas dēls Arvīds, kurš dzīvo Balvos. Regulāri ciemiņi ir arī mazbērni. Latvijas Republikas proklamēšanas 95.gadadienai veltītājā pasākumā Balvu Kultūras un atpūtas centrā saņēmu Atzinības rakstu par ilggadēju ieguldījumu politiski represēto piemiņas iemūžināšanā un patriotisma stiprināšanu sabiedrībā. Protams, tas ir patikami. Esmu arī pastāvīgs 25.marta Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienas pasākumu dalībnieks. Agrāk padomju laikos vairākkārt saņēmu Balvu rajona kombainiera Goda rakstus, kad vairākus gadus pēc kārtas uzrādīju labākos rezultātus un ieguvu pirmās vietas graudu novākšanā. Strādājot lauku darbus, braukšanu ar kombainu joprojām neesmu metis pie malas.

JĀZEPS RACIBORSKIS, bērzpiliets

No vēstulēm

Es nezināju

1.novembrī, braucot no Rīgas, iepretim Kokneses pilsdrupām uz Daugavas salas vairāk nekā trīsdesmit hektāru platībā veidojas Likteņdārzs – piemiņa mūsu tautas pagātnei, apliecinot apņēmību radīt skaistāku un godīgāku nākotni. Likteņdārzs veido amfiteātri un akmens krāvumu ceļu, kas izbrīna ar savu skaistumu. Jā, patiesām mūsu dzimtene ir visskaistākā zeme pasaule – nav nemaz jābrauc ekskursijās skatīt, piemēram, zilā dūmakā stāvošos kalnu!

Ekskursants ZIGFRĪDS KRAVALIS

Rudenim

Vasara, skaistā vasara,
Kāpēc tu projām jau steidzies?
Negribu rudens asaras,
Negribu, lai tu jau beidzies.
Gribu vēl ziedošās plāvās iet,
Izbaudīt vasaras burvīgo garšu,
Klausīties putnos, kas burvīgi dzied,
Ielopu puķīšu sapļaino smaržu.
Vasaru gribu, bet rudens jau nāk,
Dzelteni smaidot un lietaini raudot,
Tumšajos vakaros vēji jau sāk
Gluži kā nezvēri krātiņā gaudot.
Nepaliec dusmīgs, ka rakstu es tā,
Varens un talantīgs tomēr tu esi,
Izglezno dabu kā pasākā,
Bagātu ražu no tīrumiem nesi.

JĀNIS ZĀLĪTIS Krišjānu pagastā

Bērzpils vidusskolā uzsākta dzimtas sakņu apzināšana

Novembra mēnesis mūsu valstī aizrit svētku un patriotisma noskaņās. Skolās lielāka uzmanība tiek pievērsta Latvijas

vēstures notikumiem, īpaši valsts proklamēšanai un Brīvības cīņām. Arī Bērzpils vidusskolā katru gadu Lāčplēša dienā skolēni piemin Brīvības cīņu karavīrus un pateicas saviem vecvecīviem, kuri, dzīvības nežēlojot, izcīnīja šo valsti. Bet varoņu pieminēšana vairāk notiek vārdos. Tāpēc šogad Bērzpils vidusskolas vēstures skolotāja A.Stepanova un aktīvākie novadpētnieciņi pulciņa dalībnieki ir uzsākuši Bērzpils pagasta Lāčplēša kara ordeņa kavalieru (turpmāk: LKOK) apzināšanu. Vispārīga informācija par četriem no Bērzpils pagasta nākušiem LKOK: Kazimiru Olekšu Jāņa d. (dz. 1886.g.), Semjonu Arhipovu Sergeja d. (dz. 1897.g.), Aleksandru Lāci Jāņa d. (dz. 1895.g.) un Jāni Pugaču Jezupa d. (dz.1898.g.) - bija savākta un apkopota jau iepriekšējos gados. To veikuši paši skolēni projektu nedēļas ietvaros. Šogad skolēni, gatavojoties Lāčplēša dienai, izveidoja stendu "Bērzpils pagasta Lāčplēša Kara ordeņa kavalieri". Tajā atspoguļota cīnītāju biogrāfija, militārie sasniegumi, ordeņa numurs un pasniegšanas datums. Pirms dažām dienām tika noskaidrots piektais LKOK no Bērzpils pagasta - Topecs Ludvigs Matīsa d. (dz. 1891.g.).

Bērzpils pagasta novadnieks, atvainītais pulkvedis Pēteris Ziemelis ir izteicis ierosinājumu uzstādīt piemiņas plāksni LKOK generālim Kazimiram Olekšam. Ideja ir svētīga un atbalstīma, jo par savas dzimtās putas varoņu piemiņas saglabāšanu un nodošanu nākamajām paaudzēm šodien atbildīgi esam mēs. Tas jādara vēl jo vairāk tāpēc, ka Pirmās brīvvalsts laikā piemiņas plāksnes uzstādīja Brīvības cīņas kritušajiem, bet šodien, kad visi šie cīnītāji

Lasītāji!

Klūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katrā mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsuprāt labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim - tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

jau sen aizsaulē, ir pēdējais laiks atdot vēsturisko parādu un iemūžināt viņu piemiņu dzimtajos pagastos. A.Stepanova uzskata, ka piemiņas plāksnē jāiekļauj visi pagastā dzimušie un arī vēlāk dzīvojušie LKOK. Bet pirms tam vēl ir jāveic liels izpētes darbs. Nepieciešams sīkāk izpētīt, kurā ciemā dzimis katrs no minētajiem cilvēkiem, vai vēl šobrīd ir dzīvi šo cilvēku radinieki, kuri varētu sniegt kādas liecības. Pētniecisko darbu apgrūtina arī dažas kļūdas un nepilnības šobrīd pieejamajos biogrāfiskajos datos. Jāatzīmē, ka oficiālajā informācijā minētie visu LKOK dzimtie ciemi pēc 1940. gada un arī pašlaik atrodas kaimiņu pagasta (Lazdukalna pag.) teritorijā. Iespējams, risinot šo jautājumu tālāk, būs nepieciešama sadarbība arī ar Rugāju Novada muzeju darbiniekiem.

A. STEPANOVA.

P.S. Cienījamie lasītāji, ja kādam ir kaut sīkākā informācija par minētajiem cilvēkiem, lūdzu, dodiet ziņu uz tālr. 26534515 (vai uz e-pastu: anstepa@inbox.lv).

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

"Kad lasu rakstus par dzērušiem autobraucējiem, pārņem šausmas. Tu, cilvēk, droši ej pa trotuāru un nezini, vai kāds dzērājšoferis neuzbrauks vīrsū. Laime, ka tajā brīdi, kad Daugavpils ielā līkumoja dzērušie jaunieši, nebija gājēju," sašutumu pauž kāda Balvu iedzīvotāja.

"Servisā 29. novembrī uz ziemas riepu maiņu pat rindā nostāvēju, tāpēc neko neatlieciet uz pēdējo brīdi!" mudina lasītājs no Rugājiem. Viņš stāsta, ka kļūst arvien grūtāk izvēlēties, kādas riepas mašīnai pirkst, jo piedāvājums esot tik plašs, ka var apjukt. "Agrāk zināju, ka vislabāk braukt ar radžotām

riepām, bet tagad izvēlējos vissezonas. Tad jau redzēs, kā kalpos," piebilda autobraucējs.

Svētdien braucu pa Balvu ielām un ievēroju, ka pilsētā maz karogu. Laikam jāatgādina, ka 1.decembris ir pret latviešu tautu vērā totalitārā komunistiskā režīma genocīda upuru piemiņas diena," atgādina kāds zvanītājs piebilstot, ka pašam mājās pie sienas uzlikts saraksts ar svētku un piemiņas dienu datumiem, lai zinātu, kad jāizkar karogs.

"Jūs viesmīligi sagaidāt ciemiņus. Braucu vakarā no Gulbenes

pusē un redzu,- uzreiz aiz Balvu robežas cela malā iedegta skaista, liela eglīte. Arī pie kultūras nama jau izgaismota zaļā skaistule. Sen nebiju ciemojusies Balvos, tāpēc prieks gan par krāsainajām ielu laternām, gan par veikalu un iestāžu skatlokiem, kuros deg gaismījas, radot svētku noskaņu," stāsta Lejasciema iedzīvotāja.

Laikraksta "Vaduguns" 22.novembra numurā publicējām rakstu "Stāsts, kas dzimis zem laimīgās zvaigznes". Atvainojamies motokluba "Spieki vējā" biedram Dainim Putniņam, kura uzvārds publikācijā minēts kļūdains.

Kā vērtējat premjerministra Valda Dombrovska lēmumu demisionēt?

Viedokļi

Tā bija valstsvīra cienīga rīcība

IVETA KAŽOKA, socioloģe

Ministru prezidenta Valda Dombrovskais atkāpšanās no amata bija valstsvīra cienīga rīcība, jo iepriekš nekas neliecīnāja par to, ka premjers grasās atkāpties. Apbrīnojamī, ka tieši Dombrovskis pameta savu amatu, nevis par būvvaldi daudz atbildīgākās Rīgas domes amatpersonas – mērs Nils Ušakovs vai vicemērs Andris Ameriks, iekšlietu ministrs Rihards Kozlovskis vai par būvniecības procesiem atbildīgais

Daniels Pavļuts. Acīmredzot Ministru prezidents sapratis, ka ar tik zemu uzticēšanos valdības efektivitātei tālāk strādāt vairs nevar, un pieņēmis lēmumu no amata atkāpties nezinot, kā sabiedrība to uztvers.

Pazinojot par savu demisiju, Dombrovskis atbildības latīnu ir pacēlījis loti augstu, tādēļ es neredzu iespējas, kā Ušakovs varētu to atkal *noraut lejā*. Viņam būs jārēķinās, ka katrās priekšvēlēšanās vēlētāji atgādinās, ka Dombrovskis, kurš attālināti saistīts, atkāpās, bet Ušakovs palika amatā. Ušakovs ir tieši politiski atbildīgs par Rīgas būvvaldes darba politisko parraudzību, tā ir tiesī viņam pakļauta, un viņš ir pirmā augstākā amatpersona, kas šai iestādē vispār eksistē. Pēc šādiem kritērijiem viņam būtu jāatkāpjamas no sava amata. Taču jebkurā gadījumā cilvēki augstu vērtē spēju atzīt vainu un aiziet no amata, tāpēc tas var palīdzēt restartēt Dombrovskim savu politisko karjeru Latvijā vai Eiropas institūcijās.

Protams, premjers varēja norādīt uz amatpersonām, lai tās atkāpjās, bet vienlaikus viņš saskatījis arī savu atbildību tājā, kas ir noticis, un tajā, kā uz to reagēts. Dombrovskis sapratis, ka viņš nav tas labākais premjers, kam izvest valsti no

šāda rakstura (vairāk emocionālas) krizes.

Nākamais svarīgais solis, neapšaubāmi, ir jaunās valdības veidošana, kas, manuprāt, būs visai sarežģīts uzdevums. Pašreizējā valdība turpina darbu, kamēr tiek izveidota jauna valdība. Un ir divas iespējas - politiķi ātri vienosies par jaunās valdības sastāvu, vai nevarēs izveidot jaunu valdību, un pašreizējā tehniski turpinās darbu, jo nav citas valdības ar Saeimas uzticēšanos. Manuprāt, Latvijas gadījumā tas nebūtu labākais scenārijs.

Nemot vērā "sarkanās līnijas" Saeimas frakciju vidū, būs sarežģīti izveidot jaunu valdību. Paredzu, ka atjaunosis runas par Zaļo un zemnieku savienības iekļaušanu valdībā. Šī valdība politiski ķildu dēļ jau nūkojusi ilgu laiku, tādēļ labāk piedzīvot tās šausmīgas beigas, nekā bezgalīgas šausmas.

Lai vai kā, Dombrovskis atjaunojis Latvijā ticību tam, ka eksistē politiķi godaprāts un ir politiķi, kuriem palikšana amata krēslā nav galvenais. Neatkāpšanās no amata šādā situācijā nozīmētu pakļaut sevi kritikas jūrai un pamazām iznīkt, taču premjers rīkojās pareizi kā reālpolitikās, līdz ar to atjaunoja pret sevi cienu kā pret premjeru.

negrībot, pāriet kā vīrus uz citām, arī zemākajām institūcijām.

Tagad viens no aktuālākajiem jautājumiem dienas kārtībā ir jaunas valdības veidošana. Vakar no rīta televīzijas ziņu raidījumā dzirdēju intervju ar vienu no iespējamajiem premjerministra kandidātiem - Andri Piebalgu. Ja jau prezidents Andris Bērziņš pateicis variantu "A", tad, pieļauju, ka prātā viņam ir arī variants "B". Neapšaubāmi, jauna valdība būs, tikai tā darbosies nepilnu gadu – līdz nākamajām Saeimas vēlēšanām, kas ir diezgan liels mīnuss. Ja jaunais premjers nāk no malas, paies ilgs laiks, kamēr viņš iedzīlināsies visās lietās. Savukārt politiskās partijas atkal taisīs politisko tirgu ar balsu, vietu un ministru skaitu. Šajā gadījumā vairāk sliēcos piekrīst izskanējusajam viedoklim, ka šāds pagaidu variants, kad strādā esošā valdība, varētu pastāvēt līdz Saeimas vēlēšanām. Tikai te atkal ir viens BET. Kāda būs šīs valdības atbildība? Viņi strādās, teiks, ka dara, ko var, un atbildību par notiekošo neuzņemējus. Diemžēl tā ir viena no lielākajām valsts problēmām - visi iemācījušies labi un skaiti runāt, taču atbildēt par paveikto vai, gluži otrādi, neizdarīto, nevēlas.

**Viedokļus uzsklausīja
S.Karavočīka**

Kurš gan cits atbildēs?

ANDRIS KAZINOVSKIS, Balvu novada domes priekšsēdētājs

Pēc nelaimes ar lielveikala "Maxima" sabrukšanu Zolitūdē sākās dažadas diskusijas, viedokļu apmaiņa un reizē arī taisnošanās. Bet man kā novada vadītājam uzreiz radās pirmais jautājums: kāda šajā visā ir valdības atbildība? Šoreiz tas nebija nejaušs negadījums, bet gan neizdarību likumsakariba, līdz ar to valdībai būtu jāuzņemas galvenā atbildība.

Šo situāciju varu salīdzināt ar pašvaldību darbu. Arī dome pieņem lēmumus,

diendienā izstrādājam nolikumus, un galavārds jebkurā jautājumā vienmēr pieder pašvaldības vadītājam, jo viņš šos lēmumus paraksta. Tāpat ir arī Ministru kabinetā. Ja tā vadītājs pieļautās klūdas nerēdz, par to jānes atbildība.

Pēc Valda Dombrovska paziņojuma par demisiju daudzi gaidīja, ka līdzīgu soli spērs arī Rīgas domes vadītājs Nils Ušakovs. Taču viņš to neizdarīja, un šo rīcību es negribu komentēt. Pēdējā laikā daudzas valstij svarīgas lietas no valdības tiek deleģētas pašvaldībām, jo tā strādāt viņiem ir daudz vieglāk un vienkāršāk. Salīdzinot ar situāciju Balvos, varu teikt, ka neesmu priecīgs, ka šeit, Balvos, visa atbildība gulstas vienīgi uz pašvaldības būvvaldes pleciem. Būdams vadītājs, no būvvaldes esmu tiesīgs prasīt, taču ko lai pieprasu, ja šajā jomā neesmu speciālists? Agrāk bija Valsts būvinspekcija, kas šīs lietas uzraudzīja, toties tagad vairs nav. Līdz ar to arī atbildību uzņemties neviens negrib.

Pieļauju, ka Dombrovskis pat izvēles iespēju nebija. Ja Valsts prezidents pateica, ka viņam jāatkāpjās, tad tas arī bija jādara. Jo kurš gan cits vairāku gadu garumā pieņēma daudzos lēmumus un Ministru kabineta rīkojumus, kurš tos personīgi parakstīja? Tā bezatbildība gribot vai

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat premjerministra Valda Dombrovska lēmumu demisionēt?

Valstsvīra cienīgs solis - 27.6%

Izskaņās pēc glēvuūlbas - 5.2%

Smalks apļēķīns, lai paaugstinātu popularitāti - 36.2%

Pieejam lēmumu "palīdzēja" prezidents - 24.1%

Marijas neinteresē - 6.9%

Balsīs kopā: 58

Rugāju novada domē

23.novembra sēdes lēmumi

Izveido jaunu amata vienību

Izskatīja novada bāriņtiesas vadītājas Vījas Aleksejevas iesniegumu ar prieķīlikumu izveidot jurikonsulta amata vienību sakarā ar iestādes darba apjomu pieaugumu. Nolēma izveidot novada bāriņtiesā amata vienību jurikonsults 0,25 likmes ar 95 latu mēnešalgu.

Grozījumi saimnieciskās nodalas amatalgu sarakstā

Veica grozījumus Rugāju novada pašvaldības saimnieciskās nodalas amata vienību un amatalgu sarakstā. Nolemts izveidot amata vienību kurinātājs (Sociālajā mājā) 0,5 likmes ziemas sezonā ar 100 latu mēnešalgu. Nolēma samazināt amata vienības "strādnieks" (Beņislavā) likmi uz 0,5 likmēm ar 100 latu mēnešalgu. Izveidoja amata vienību "strādnieks" (Lieparos) 0,3 likmes ar 60 latu mēnešalgu. Samazināja apkopējas amata likmi (Lazdukalna pagasta pārvaldē) no 0,75 uz 0,4 likmēm ar 80 latu mēnešalgu.

Piešķir finanses biedrībai

Izskatīja Latvijas Neredzīgo biedrības Balvu teritorīlās organizācijas valdes vadītājas iesniegumu ar lūgumu piešķirt līdzfinansējumu. Nolēma piešķirt 50 latus šīs organizācijas valdei viņu aktivitāšu un pasākumu nodrošināšanai 2014.gadā.

Piešķir līdzekļus tilta demontāžai

Izskatīja iedzīvotājas Silvijas Supes lūgumu rast risinājumu gājēju tilta izbūvei pār Vārnienes upi uz autobusu pieturu. Tilta apsekoja novada Saimnieciskās nodalas speciālisti un secināja, ka tas ir bojāts 2013.gada pavasara plūdos. Tilta atjaunošanai nepieciešami ievērojami finanšu līdzekļi. Līdz ar to nepieciešams demontēt tiltu pār upi, lai neapdraudētu iedzīvotāju drošību un varētu izveidot gājēju tiltu iedzīvotāju vajadzībām. Nolēma piešķirt 605 latus tilta pār Vārnieni demontāžai un gājēju tilta izveidei. Tilta demontāžu un gājēju tilta izveides izdevumus apmaksās, pamatojoties uz iesniegto rēķinu par veiktajiem darbiem, no novada pašvaldības šī gada budžeta Komunālajai saimniecībai paredzētajiem izdevumiem.

Apmaksās transporta izdevumus

Izskatīja iedzīvotāja Māra Melnača, kurš dzīvo Lazdukalna pagasta "Brūklenājos", lūgumu apmaksāt degvielas izdevumus, kas rodas, nogādājot bērus no dzīvesvietas līdz pašvaldības skolēnu autobusa maršruta pieturvietai un no pieturvietas līdz dzīvesvietai, dienā nobraucot 20 kilometrus. Nolēma segt degvielas izdevumus Mārim Melnacim, nogādājot bērus no dzīvesvietas uz skolēnu autobusa maršruta pieturvietai un atpakaļ 2013./2014.mācību gadā. Izdevumus apmaksās no novada pašvaldības budžeta līdzekļiem, pamatojoties uz iesniegtajiem attaisnojošiem dokumentiem – degvielas pirkšanas dokumentiem un aizpildītām ceļazīmēm. Atbildīgā par lēmuma izpildi ir grāmatvede Velga Jeromenoka.

Piešķir ikgadējo apmaksāto atvālinājumu

Piešķira novada domes priekšsēdētājai Sandrai Kapteinei ikgadējā apmaksātā atvālinājuma daļu – divas kalendārās nedēļas no 26.novembra līdz 9.decembrim ieskaitot.

M.Sprudzāne

Vārds žurnālistam

Dienās, kad Latvijā notika par Zolitūdes traģēdiju nodēvētā nelaimē (gribas teikt – nacionāla līmeņa katastrofa), ar patiku skatījos gan sabiedrisko, gan arī komerciālo televīziju žurnālistu veidotos ziņu sižetus. Nepārprotiet. Ne jau tādēļ, ka priečatos par daudzajām gruvešos izdzīsušajām cilvēku dzīvibām, kas ir milzīgs trieciens bojāgājušo tūviniekiem un pārējai Latvijas sabiedrībai, bet gan par mediju operativitāti, darbaspēju kapacitati un spēju līdz sabiedrībai profesionāli nogādāt saturu ārkārtējos un iepriekš neparedzamos apstāklos. Nevietā ir pārmetumi par to, kādēļ, piemēram, Latvijas Televīzijas žurnālistu Miroslavu Kodi ziņu titros dažābrīd pārdēvēja par "Moroslovu", kāpēc ziņu diktori stostījas, korespondents runāja ar akcentu vai pašmāju žurnālists notikuma vietā slapstījās gar žogu un, atšķirībā no britu raidsabiedrības "BBC" operatoriem, nenofilmēja otrā nobrukuma brīdi lielveikalā "Maxima", kas, iespējams, turpmāk kalpos kā vērtīgs videomateriāls notikušās traģēdijas izskatīšanā un vainīgo noskaidrošanā. Šajā gadījumā tie ir niecīgi sīkumi, kas nemazina paveikta darba vērtību. Roka jāpaspiež arī amatpersonām un lielveikala būvniecības projektā iesaistītajiem cilvēkiem (protams, ar dažiem izņēmumiem), no kuriem vairums nevairījās atbildēt uz žurnālistu jautājumiem, bet mediju pārstāvjiem atbildēja, sabiedrībā skaidroja un diskusijas piedalījās. Tagad būs interesanti pavērot, vai vainīgie sanems sodu, kas kaut nedaudz apmierinās sabiedrības alkas pēc taisnīgas tiesas. Ja vainīgajiem savu ādu izdosies izglābt arī šoreiz, Latvijas tautai tas būs vēl viens trieciens un traģēdija, kas balstīta uz mirušu cilvēku kauliem.

Artūrs Ločmelis

Latvijā

Rupjas kļūdas projektešanā. Somijas kompānijas "Rak Tek Solutions" galvenais inženieris Tomass Kaljass secinājis, ka lielveikala Zolitūdē jumta iebrukšanu varēja izraisīt tikai ļoti rupjas kļūdas projektešanā. Viņš uzskata, ka projektā iesaistītajiem būvinženieri nav ne jausmas, kā projektē šādas konstrukcijas, turklāt projektā nav ļemta vērā divu tonnu papildus noslodze uz kvadrātmetru. T.Kaljass arī kritizēja projekta dizainu, kas, viņaprāt, bija nelogisks un izšķērdis, kā arī radīts tikai tādēļ, lai izskatītos labi.

Jau vēstīts, ka Latvijas Būvinženieru savienības (LBS) Sertifikācijas un novērtēšanas komisija lēmusi apturēt septiņu Zolitūdes traģēdijā iesaistīto sertificēto būvinženieru sertifikātus. Turpinās notikušā izmeklēšana.

Pirmsdienas rītā - bez elektības. Specīgā vēja dēļ Latvijā bez elektības pirmsdienas rītā bija aptuveni 20 tūkstoši elektroenerģijas sadales sistēmas operatora "Sadales tīkls" klientu. Lielākoties elektroapgādes traucējumi bija Vidzemē - Koknesē, Gulbenes, Skrīveru, Ogres un Aizkraukles reģionos. Tāpat elektroapgāde traucēta piejūras reģionos - Carnikavā un Saulkrastos, kā arī Zemgalē - Bauskas un Olaines novados. Lai novērstu traucējumus, bija iesaistītas 60 elektromontieru brigādes. Ārkārtas režīmā brigādes strādāja arī vakar.

Krāpnieki kavē palīdzību cietušajiem. Pēc Zolitūdes traģēdijas parādījušās problēmas kompensāciju, pabalstu un ziedoju mu izmaksā upuru tūviniekiem un cietušajiem. Rīgas domes pabalstu desmit tūkstošu latu apmērā bojāgājušo tūviniekiem sāks izmaksāt pirms Ziemassvētkiem, jo šim nolūkam paredzētā nauda izraisa nesaskaņas un pievilina krāpniekus. Daži radinieki atrāk uz sociālo dienestu un savā starpā mēdz pat cīnīties. Dažiem bērniem, kuriem pienākās nauda, pēkšņi uzrodas tēvi, dažreiz pat divi vai trīs. Tāpat nesen domē saņemts juridiski noformēts lūgums veikt paternitātes ekspertīzi vienam no bojā gājušajiem, jo kādai sieviete, izpētot mirušo sarakstu, radušas aizdomas, ka viens no bojā gājušajiem varētu būt viņas bērna tēvs. Savukārt domes Labklājības departaments bija spiests uzlikt griestus 1000 latu apmērā bēru pabalstam pēc tam, kad viena cilvēka apbērēšanai bija pasūtīti 18 vainagi un visdārgākais ozolkoka zārks. Jāpiebilst, ka saistībā ar Zolitūdes traģēdijā cietušo ziedoju mu izkrāpšanu Kriminālpolicijas darbinieki aizturējuši arī kādu 1987. gadā dzimušu sievieti.

(Ziņas no portāliem www.tnnet.lv, www.apollo.lv, www.delfi.lv)

Saruna

40 gadi vienā darbavietā

2011.gada 30.decembrī, apvie-nojoties Viļakas pilsētas un Susāju pagasta bibliotēkām, Viļakā, Tautas ielā 6, svinīgi atklāja Viļakas novada bibliotēku. Grāmatu krātuves pirmsākumi gan meklējami daudz tālākā pagātnē, tieši pirms 100 gadiem - 1913. gada 17. novembrī, kad notika dibināšanas sapulce ar mērķi atvērt Viļakā pirmo publisko bibliotēku. 40 gadus (1969. - 2009.) no šiem 100 Viļakas novada bibliotēkai veltījusi bibliotekāre, Iasītavas vadītāja, šobrīd pensionāre INĀRA KUDURE.

Ināra Kudure piekopj aktīvu dzivesveidu un, kā pati saka, nav mājās sēdētāja. Joprojām bieži iegriezoties darbavietā, kur aizvadījusi 40 gadus, viņa tiekas ar kādreizējām darba kolēģēm, apmeklē bibliotēkas rīkotos pasākumus, piedalās radošajās darbnīcās, iesaistās dažādās aktivitātēs, bet neser atsākusi nūjot. Ināra apgalvo, ka nekad nav vēlējusies strādāt citur, un priečas, ka liktenis viņai devīs iespēju darīt iemīļotu darbu.

Kāpēc izvēlējāties bibliotekāres profesiju?

-Absolvējusi vidusskolu, nolēmu iesāsties kultūras darbinieku tehnikumā Rīgā, bibliotekāru nodaļā. Tajos laikos pastāvēja obligāta prasība - pēc tehnika atgriezties dzīmtajā rajonā, tādēļ, pēc Viļakas bibliotēkā aizvadītās darba prakses tā arī paliku tur strādāt. Bibliotēka ir mana vienīgā darbavietā visu šo gadu garumā.

Kādas atmiņas saglabājušās par laiku, kad, jauna meitene būdama, sākāt strādāt Viļakas bibliotēkā?

-Bibliotēkā, kas tolaik atradās klostera ēkā un ko vadīja Valentīna Strupka, sāku strādāt 1969.gadā. Biju lasītavas vadītāja. Palicis atmiņā, ka vēl īsti pirms sāku tur strādāt, ejot uz bibliotēku māsas uzdevumā, grāmatas no bibliotekāra saņēmu caur mazu lodziņu, jo tolaik vēl nebija brīvas pieejas plauktiem. Pati jau strādāju laikā, kad lasītāji varēja brīvi izvēlēties vajadzīgo literatūru tieši no plauktiem. Tolaik daudz kas bija citādāk. Grāmatu apstrāde notika uz vietas, kataloga kartīnas rakstījām ar roku, nevis ar datoru, kā tagad. Mani pienākumi kā lasītavas vadītāja bija preses apstrāde, piedališanās pasākumos, darba plānu un atskaišu rakstīšana. Padomju gados bija jāraksta ļoti daudz dažādu darba plānu...

Kuri no pienākumiem Jums patika vislabāk?

-Patika strādāt ar pārvietojamajām bibliotēkām. Vismaz reizi mēnesi, paņēmušas līdzi grāmatas, kopā ar kolēģi devāmies uz dažādām iestādēm, kur pēc saraksta nodevām tās pārvietojamās bibliotēkas bibliotēkāram, kurš savukārt tās izsniedza lasītājiem savā iestādē. Tājā laikā bija daudz dažādu iestāžu – linu fabrika, slimnīca, dārzniecība, poliklinika un citas. Grāmatas nesām uz tām visām. Bija interesanti satikt cilvēkus, pārrunāt jaunumus. Pagājis ilgs laiks, kopā pārvietojamās bibliotēkas likvidētās. Laikam tās vairs nav nepieciešamas, jo tagad visus var atrast datorā...

Kādas grāmatas pašai vislabāk

Foto - A.Kirsanovs

Bibliotēkas vēstures istabā. Bijusī lasītavas vadītāja Ināra Kudure (no labās) labprāt iegriežas kādreizējā darbavietā, lai satiktu kolēģes un direktori Viju Cīrcāni (no kreisās), ar kuru kopā nostrādāti daudzi gadi. Ināra piekrit, ka paaudžu maiņa bibliotēkā ir neizbēgama, jo laika gaitā darba saturs ir stipri mainījies. No vietas, kur izsniedz grāmatas, bibliotēka pārvērtusies par datorizētu, daudzfunkcionālu kultūras un informācijas centru.

patīk lasīt?

-Daudz lasu kopš bērnības - kopā ar draudzenēm izlasījušas kādu grāmatu, vēlāk to pārspriedām. Ganos ejot, bieži līdzi īemu grāmatas. Lasīt man patika. Mamma arī daudz lasīja līdz pat sirmam vecumam. Vislabāk man patik viegla lasīmviela, piemēram, romāni par mīlestību. Pēdējā laikā gan vairs grāmatas nelasītu slīktās redzes dēļ.

40 gadu laikā darbs bibliotēkā stipri mainījies. Vai grūti bija iet kopsoli ar laiku?

-Sākt apgūt datoru bija ļoti grūti. Joprojām ar šo tehniku esmu uz "Jūs". Taču pamazām pieradu, mājās tagad arī ir dators – izlasu ziņas, paspēlēju spēles, aizrakstu draugiem un bērniem. No sākuma gan bija, kā bija...

40 aizvadīto gadu laikā bibliotēkā kopā ar kolēģēm vairākkārt svinējāt Jurģus...

-No klostera ēkas, kur sāku strādāt 60.gadu beigās, 1976.gadā bibliotēka pārcēlās uz Padomju ielu (tagadējā Gar-nizonā iela) 17, vēlāk atkal atgriezāmies klostera ēkā, šoreiz otrā pusē. Tur nostrādājām vairākus gadus, līdz bojātas apkures sistēmas dēļ pārcēlāmies uz bijušo "Turības" ēku Pils ielā 2. Dažus gadus bibliotēka atradās 1.stāvā. Vēlāk, kad SIA "Ķira" renovēja telpas un pārcēlās uz 2.stāvu, mēs palikām 1.stāvā. Telpu renovācijas laikā pārdzīvojām daudz grūtību – krāšņu nojaukšanu, radiatoru likšanu, ventilācijas mainīšanu, telpu iekšējo apdarī. Bibliotēka visu laiku bija atvērta lasītājiem, kaut strādājām diezgan ekstremālos apstākļos. No Pils ielas, kur nostrādājām diezgan ilgi, 2011.gadā, apvienojoties ar Susāju pagasta bibliotēku, pārcēlāmies uz tagadējām telpām.

Kur jutāties vislabāk?

-Man personīgi patika strādāt telpās, ko irējām no SIA "Ķira". Tās bija pietiekami plašas un atradās ļoti izdevīgā vietā, netālu no skolas. SIA "Ķira" vadītājs Jaroslavs Kozlovs mūs vienmēr atbalstīja – ziedoja līdzekļus grāmatu iegādei, vairākkārt piešķira naudu dažādām bibliotēkas vajadzībām. Arī 100 gadu jubilejā J.Kozlovs bibliotēkai uzdāvināja

100 latus. Pirms vairākiem gadiem viņš ziedoja zemenes konkursam "Bezvadu zemene", daudzkārt Ziemassvētkos dāvanā saņēmām abulos.

Kā gadu gaitā mainījusies lasītāji un viņu vajadzības?

-Lasītāji kļuvuši prasīgāki un dinamiskāki. Tagad bibliotekāriem daudz jāizmanto datu bāzes, jāstrādā ar internetu.

Kādas attiecības gadu gaitā veidojās ar kolēģēm?

-Vienas no pirmajām manām kolēģēm bija Valija Strupka un Virginija Riekstiņa. Kopā ar Aiju Lesnieci ilgus gadus nostrādājām Bērnu bibliotēkā, ko vēlāk apvienoja ar Viļakas bibliotēku. Esmu strādājusi kopā ar četrām bibliotēkas direktorem. Ar koleģem vienmēr sapratos labi.

Varbūt nodibinājāt arī kādas kopīgas kolektīva tradīcijas?

-Bieži kopā braucām ekskursijās. Vienā no jaukākajām tradīcijām, kas joprojām saglabājusies, ir bijušo darbinieku sveikšana apāļas jubilejās. Joprojām katru gadu satiekos ar bijušajiem darbabiedriem. Kopā ar kādreizējo koleģi Viju kopā nūjojam.

Kā pavadāt brīvo laiku, esot pelnītā atpūtā?

-Agrāk daudz adīju. Piedalījos arī Viļakas 720 gadu jubilejai veltītā musturdeķa "Vienoti Viļakai" fragmentu adīšanā. Regulāri apgūstu jaunas prasmes dažādās radošajās darbnīcās, ko rīko bibliotēka. Vakaros paskatos televizoru, palīdz vecākajiem kaimiņiem, nūjoju. Apmeklēju pasākumus, eju ciemos. Uz vietas nesēžu. Kopā ar koleģi Aiju minam "Vaduguns" krustvārdū mīklas. Aijai sevišķi labi padodas minēšana, savukārt man veicas uzvarēt konkursos un saņemt balvas. ļoti bieži iegriežos bijušajā darbavietā. Kopā ar citām darbinieciem palīdzēju gatavoties arī bibliotēkas simtgadei.

Ko gribētu novēlet Viļakas novada bibliotēkai 100 gadu jubilejā?

-Novēlu bibliotēkā strādājošajiem saglabāt tikpat lielu optimismu, kā līdz sim. Lai veicas!

I.Tušinska

Diskusija

Lai dzīvot laukos būtu forši

Reģionālā konference "Esi informēts un ražo laukos" Balvos bija plaši apmeklēta un tās darbs turpinājās līdz vēlai pievakarei. Dienas otrajā daļā notika darbs grupās. Zemkopības ministrijas nodalas vadītāja Ineta Stabulniece komentēja Latvijas lauku attīstības programmu 2014. - 2020.gadam.

Bonuss tiem, kuri paliek laukos

Spraigas sarunas konferencē valdīja darba grupā, apspriežot Latvijas lauku attīstības programmu 2014.-2020.gada periodam. Ievērību izpelnījās, piemēram, **sadaļa "Jaunie lauksaimnieki"**. Atbalsta saņēmēji te paredzēti līdz 40 gadiem jauni cilvēki, kuriem ir augstākā vai vidējā profesionālā lauksaimnieciskā izglītība (vismaz 320 stundas lauksaimniecībā). Arī tādi jaunieši, kuri uzsākuši mācības un pabeigs tās 36 mēnešu laikā. Noteikti jābūt saimniecības attīstības plānam. Atbalsta maksājumu intensitāte plānotā augsta – līdz 80%, un maksimālais atbalsts paredzēts 70 tūkstošu eiro apmērā.

Konferencē no zāles izskanēja viedoklis, ka maksimālā atbalsta apjomu varētu ierobežot līdz 50 tūkstošiem eiro, tad atbalstu saņemtu vairāk gados jauno lauksaimnieku. Zemkopības ministrijas nodalas vadītāja Ineta Stabulniece uzsvēra, ka jauno lauksaimnieku programma domāta visiem tiem lauku cilvēkiem, kuri ražošanu patiesām sāk no nulles. "Tas viņiem būs pirmais atspēriens. 70 tūkstoši eiro kopumā nav liela summa ražotājiem, kuri tikai sāk savas saimniecības attīstību. Summu, protams, var samazināt, bet vai sasniegīsim mērķi?" viņa sprieda. Ministrijas pārstāvē atklāja, ka diskusijās izskanējis arī priekšlikums palielināt jaunajiem lauksaimniekiem atbalsta intensitāti līdz 100%, vienlaikus pieprasot gūt visus ienākumus tikai no viņu lauku saimniecības.

Diskutēja arī par dokumentāli pierādāmas izglītības nepieciešamību. Madonas novada domes priekšsēdētājs sprieda, ka varbūt saprotamāk būtu izvērtēt jauniešus pēc viņu attieksmes un mērķtiecības pret laukiem un darbu, nevis strikti pieprasot lauksaimniecisko izglītības dokumentu? Ineta Stabulniece gan to neatbalstīja, sakot, ka ES pieprasī dokumentēšanu un pierādījumus. Un kāda tad ir atbilde uz jautājumu, vai laukos vajag izglītotus jauniešus? Dzīve pierāda, ka diemžēl lauksaimniecībā trūkst gudru un spējīgu speciālistu un vadītāju. Tāpēc ir vēlme piešķirt bonusu tiem, kuri ir palikuši laukos, ir mācījušies un ieguvuši vajadzīgo izglītību. Arī lauksaimniecības organizāciju pārstāvji viennozīmīgi pauða, ka izglītībai kā dominējošam kritērijam noteikti vajadzētu būt.

Jauno lauksaimnieku programmas priekšrocības vēl tādas, ka paveras iespēja iegādāties lauksaimniecības vairākās dzīvnieku, segt uzņēmuma dibināšanas izmaksas.

"Taču mēs negribētu veicināt (kā daudzi dara) uzsākt lauksaimniecisko darbību tieši ar gaļas lopu audzēšanu. Šī nozare, protams, ir slavējama, bet ieņēmumi no tās saimniecībai nāks tikai 4.-5.-6.gadā. Jaunajiem lauksaimniekiem sākotnēji vajadzētu padomāt par kādu citu nozari, plānojot mērķtiecīgu attīstību," atzina ministrijas pārstāvē. Viņa akcentēja, ka mazajās lauku saimniecībās, tostarp jaunajiem lauksaimniekiem, labi būtu izdomāt un pievērsties nozaru dažādībai. Latvijā kopumā laukos nodarbojas vai nu ar piena lopkopību, vai graudkopību.

Rodoties problēmām, nākas ciest gan pašām šīm saimniecībām, gan valsts kopējai ekonomikai. Nozaru dažādība ļautu vieglāk pārdzīvot riskus.

Ineta Stabulniece atzina, ka sarunās ar lauku attīstības konsultantiem gūta atziņa, ka ne visi jaunie lauku uzņēmēji, startējot atbalsta programmās, saņemto finansējumu izlieto paredzētajam mērķim un turpina ražošanu. "Diemžēl šie sliktie gadījumi liek domāt arī par papildus ierobežojumiem," viņa uzsvēra.

Gaidā interesantas idejas

Programmas **sadaļa "Saimniecību un biznesa attīstība"** ir vēlme atbalstīt tādu uzņēmumu dibināšanu un attīstību, kas iedzīvinātu dažādas jaunas idejas un pievērstos arī nelauksaimnieciska rakstura darbībām.

Foto - M.Sprudzāne

Zemkopības ministrijas pārstāvē. Nodalas vadītāja Ineta Stabulniece solīja konferencē izteiktos būtiskos lauksaimnieku viedokļus vēlreiz piedāvāt izdiskutēt atbildīgiem nozaru vadītājiem.

Ministrijas pārstāvē atklāja, ka Latvijas mērogā netrūkst labu piemēru. Uzņēmēji Latvijā, piemēram, sākuši būvēt laivas, izgatavot slēpes, raditi arī dažādi amatniecības uzņēmumi. Šis atbalsta pasākums veiksmīgs ar to, ka cilvēki var dzīvot sev ierastajā vidē un, attīstot darbību, nopelnīt. Atbalsta apjoms pilnīgi jaunu uzņēmumu radīšanai paredzēts līdz 70 tūkstošiem eiro, bet jau esošu uzņēmumu attīstībai – 200 tūkstoši eiro. Atbalsta intensitātes procents – līdz 55%.

Apmežošanas punktu iesaka svītrot

Sadaļa "Ieguldījumi mežu attīstībā un mežu dzīvotspējas pilnveidošanā" paredzēts atbalsts jaunaudžu kopšanai, mazvērtigo mežaudžu nomaiņai, arī mežu ieaudzēšanai un kopšanai. Šis tēmas likušas meklēt kompromisu starp *mežniekiem* un lauksaimniekiem. Likts uzsvars uz mežu ieaudzēšanas nosacījumiem. Mežu noteikti nevarēs stādīt augligajās lauksaimniecības zemēs. Vienam atbalsta saņēmējam nebūs jauts apmežot vairāk par pieciem hektāriem zemes.

Konferences dalībnieki diskutēja arī par šo plāna sadaļu. No Zemnieku saeimas izskanēja priekšlikums maksāt subsīdijas arī par aizaugušu vai daļēji aizaugušu lauksaimniecisko zemju atgriešanu ražošanā. Ja ministrija izvirzījusi uzdevumu līdz 2019.gadam Latvijā apsaimniekot divus miljonus ražojošu hektāru, tad vai to varēs sasniegt, apmežojot lauksaimnieciskas platības? Madonas novada pašvaldības vadītājs pārliecināts, ka atbilde uz jautājumu, kur un ko sēt vai audzēt, jāprot pieņemt pašam zemes īpašniekam. Ja ir platības, kur graudi neaug, tad saimnieks izlems, apmežot šo platību vai nē, un speciāls atbalsts tam nav jāpārvedz. Baltinavas novada lielzemiņiks Guntars Bartkevičs atzina, ka viņa saimniecība pirms vairākiem gadiem kļuvusi par apmežošanas upuri, jo zemes īpašnieks uzteica 50 hektārus zemes, kur pirms tam auga graudaugi. Viņaprāt, šis punkts par apmežošanu programmā būtu noteikti svītrojams.

Bioloģiskās lauksaimniecības sadaļā paredzēts atbalsts no 100 līdz 561 eiro par hektāru, atkaribā no kultūraugu grupas un realizācijas. I.Stabulniece akcentēja bioloģiski audzētās produkcijas pārstrādes mērķi. "Nepieciešama kooperatīvu darbība, kas izaudzēto savāktu, apvienojot bioloģiskos ražotājus. Patlaban pietrūkst

bioloģiski audzētu ābolu un arī dārzeņu. Acīmredzot tuvākajā laikā asociācija dosies uz reģioniem, lai runātu ar lauku ražotājiem, kuri būtu gatavi piegādāt produkciju. Bioloģiskajai lauksaimniecībai valstī jābūt pietiekami efektīvai, tā nenozīmē ekstensīvu saimniekošanu. Nez vai tā varētu būt tikai ar vienu nozari. Lai nodrošinātu pietiekami augstu ražīgumu, tai jābūt pilnas aprites uzņēmumam," teica ministrijas pārstāvē.

Eiropa algu mūžīgi nemaksās

Uz konferenci Balvos bija atbraukusi arī Latvijas Zemnieku federācijas valdes priekšsēdētāja Agita Hauka. Kāds ir viņas noskoņojums pēc dzirdētās informācijas?

A.Hauka atzina, ka brauc un piedalās visās reģionālajās konferencēs, un Zemkopības ministrijas informācija viņai ir labi zināma. Turklat lauksaimnieku organizācijas ar ministriju tiekas regulāri, nemītīgi sekot līdzi jaunumiem un izsaka savus komentārus, atzinumus un arī priekšlikumus. Konferencēs viņai svarīgi dzirdēt vietējo lauku uzņēmēju un zemnieku uzskatus.

"Labi, ka pa tiešo zemniekus dzird arī ministrijas darbinieki, citādi rodas uzskats, ka Rīgā domā un runā vienu, bet laukos ir pavisam citādāk. Pareizi minstre teica, ka Rīgā no 23.stāva viņiem jāredz visa Latvija. Līdzīgi arī mums, lielajām lauksaimnieku organizācijām, jāredz situācija kopumā, nedriks tam aizstāvēt tikai savu biedru intereses. Federācijā ir ap 6 tūkstošiem biedru, bet mēs aizstāvam vismaz 50 tūkstošus, šos mazos zemniekus, kuri neietilpst nevienā lauksaimnieku organizācijā," skaidroja valdes priekšsēdētāja.

Zemnieku federācija pauž skaidru viedokli, ka Latvijā jālauj saimnieket visiem zemniekiem, taču arī viņiem pašiem skaidri jāsaprot, ka ir jāražo un jāpārdomē produkts, nopolnot par to naudu savai iztikšanai. Zemnieku uzdevums tagad ir izvērtēt iespējas un izlemt, ko viņi darīs turpmākajā periodā. Latvijas Zemnieku federācija ir gatava palīdzēt biedriem ar padomu un atbalstu, izskaidrojot nākamā plānošanas perioda nosacījumus. Skaidrs, ka zemniekiem finansiālais atbalsts ir ļoti svarīgs, tomēr galvenais ir un paliek tas, lai lauksaimnieki strādātu, ražotu un varētu saražoto pārdot, lai viņiem būtu nauda. A.Hauka uzskata, ka nākamajā plānošanas periodā mazajiem lauksaimniekiem paveras lielas iespējas, taču Eiropa algu mūžīgi nemaksās.

Zemnieku federācijā nav Balvu puses pārstāvju. Tuvākie, kā atzina A.Hauka, ir no Krāslavas, Kārsavas, arī Preiļiem un Daugavpils. "Es nezinu, kādēj jūsējie negrib piebiedroties. Man par to jāpadomā," viņa teica.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Ir svarīgi, lai katrā ģimene laukos sevi varētu pabarot un nopelnīt naudu, lai izskolotu bērnus.

Īsumā

Gūst panākumus deju sacensībās

Foto - no personīgā arhīva

Balvu Bērnu un jauniešu centra mūsdienu deju studija "Di-dancers" aktīvi uzsākusi deju sezonu. Dejotājiem ir svarīgi piedalīties un gūt pieredzi mūsdienu deju sacensībās, tāpēc 16. novembrī Ditas Niperes deju studijas 6 solisti un deju grupa "Di dancers crew" devās uz Rēzekni, kur jau trešo gadu notika mūsdienu deju konkursa festivāls "Latgales kauss". Šogad pasākumā piedalījās Daugavpils, Rēzeknes, Rīgas, Maltais, Jēkabpils, Balvu mūsdienu deju grupas un individuālie dejotāji, sacenšoties *hip hop, house* un *streetdance* šovu deju stilos.

Savā vecuma grupā sešu mūsdienu deju grupu konkurencē 2.vietu izcīnīja "Di dancers crew" dejotāji. Panākumus guva solisti vecuma grupā līdz 11 gadiem - Evelīna Sirmace ieguva 1.vietu, Anna Elīza Buglova - 2.vietu, Katrīna Buglova - 3.vietu. Pēc gūtajiem panākumiem dejotāji, enerģijas pilni, gatavojas Latvijas mūsdienu deju čempionātam, kas notiks decembrī Rīgā, iestudē deju koncertīnu uzvedumam "Ziemassvētku vecīša meklējumos", ir pieteikušies XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku ietvaros paredzētajam Mūsdienu deju lieluzvedumam un ar nepacietību gaida jaunās deju zāles atklāšanu Balvu Bērnu un jauniešu centrā.

Svin pirmo dzimšanas dienu

Foto - no personīgā arhīva

Novembra sākumā apritējis piedzīvojumiem un notikumiem bagāts gads, kopš dibināts Viļakas Jauniešu iniciatīvu centrs. Lai nosvinētu centra pirmo gadadienu, jaunieši pulcējās helovīnu ballē "Disko Kambaris" Medņevas tautas namā. "Kopīgi pārķirstījām atmiņu lappuses un secinājām, ka gads ir pagājis ļoti veiksmīgi, esam daudz paveikuši un sasniegusi. Jaunieši ir aktīvi un ar prieku iesaistās centra aktivitātēs, kuras paši organizē un realizē. Katrs ir piedalījies un atbalstījis sev interesējošus pasākumus, pilnveidojis sevi un iesaistījies arī neformālās izglītības pasākumos. Esam devušies pieredzes apmaiņas braucienos, apmeklējuši dažādas konferences un seminārus, guvuši pieredzi projektu izstrādē un realizēšanā, izglītojušies dažādās apmācībās un organizējuši pilsetas un novada mēroga pasākumus, sadarbojoties ar citiem jauniešu iniciatīvu centriem, kā arī realizējuši dažādas jauniešu iniciatīvas centra iekšienē," gada laikā paveikto uzskaita centra vadītāja Madara Jeromāne.

Jauniešu centros

Sagaīda Adventes laiku

Lai arī bēdīgu notikumu aizēnot, pavism nemanot atkal pienācis Adventes laiks, kad ar labestīgām domām prātā un cerību sirdī iededzam svecītes Adventes vainagos. Ziemassvētku noskaņa pamazām ienāk arī Jauniešu iniciatīvu centros, kuros notiek Adventes vainadziņu un Ziemassvētku dāvaniņu gatavošanas radošās darbnīcas, labdarības akcijas un citi gada gaišākajiem svētkiem veltīti pasākumi.

Viļakas Jauniešu iniciatīvu centra aktīvi Simona Rundzāne, Laura Logina, Laura Orlovska, Arvils Zelčs un Sergejs Saveljevs kopā ar centra vadītāju Madaru Jeromāni aizvadītajā nedēļā turpināja jauniešu pērn iesākto tradīciju - kopā darināt lielo pilsetas Adventes vainagu. "Jaunieši, kuri iesaistījušies pašizaugsmes programmā "Award", kā brīvprātīgo darbu izvēlējās centra aktivitāšu organizēšanu, un Adventes vainaga izgatavošana bija viens no brīvprātīgajiem darbiem," atklāj iniciatīvu centra vadītāja.

Adventes laiku Viļakas jaunieši gatavojas aizvadīt rosīgi. Decembrī kopā ar rekoviešiem viņi dosies labdarības pasākumā uz Šķilbēnu sociālās aprūpes māju, kur iepriecinās vecos ļaudis ar priekšnesumiem un pašu gatavotām dāvaniņām. "Noformēsim arī savu jauniešu iniciatīvu centru Ziemassvētku noskaņas un gatavosim apsveikumus, lai iepriecinātu citus," stāsta M.Jeromāne.

Šajā pirmssvētku laikā **Balvu Bērnu un jauniešu centrā** turpina darboties interešu pulciņi un notiek gatavošanās Ziemassvētku egles pasākumam 19.decembrī. Centra vadītāja Olita Loseva cer, ka līdz svētkiem jauniešus iepriecinās vēl kāds svarīgs notikums - jaunās deju zāles atklāšana, ko ar vislielāko nepacietību gaida deju studijas "Di-dancers" dalībnieki.

Lai izgatavotu skaistākos un neparastākos Adventes vainagus, **Žīguru Jauniešu iniciatīvu centra** bērni kopā pulcēsies šajā nedēļas nogalē. Skolas brīvlaika nedēļā viņi palīdzēs dekorēt centra telpas, kā arī gatavos dāvaniņas un Ziemassvētku apsveikumus Viļakas un Šķilbēnu sociālo centru sirmgalvjiem. Savukārt 21.decembrī Žīguru jaunieši izbaudīs svētku sajūtu un kopā būšanas prieku, cepot piparkūkas īpašajā Piparkūku ballē.

Lai gan Adventes vainadziņu darināšanas radošā darbīnīca šogad izpaliks, **Medņevas Jauniešu iniciatīvu centrā** nolemts īpaši pievērsties labdarībai, izgatavojot dāvaniņas pagasta un novada veciem ļaudim. "Kopā ar bērniem darinām sniegavīriņus, zvaniņus un citus svētku atrībūtus, ko dāvināsim sava pagasta sirmgalvjiem un sociālo centru iedzīvotājiem," atklāj centra vadītāja Karina Aleksejeva.

Pavisam drīz - 6. decembrī - mednievieši atkal uzņems ciemiņus, Viduču pamatskolas sporta zālē rīkojot filmu nakti ar nakšņošanu visu novada jauniešu centru dalībniekiem. "Spēlēsim spēles, rikosim atrakcijas. Katrā centra pārstāvji atvedīs filmas, un uz vietas izleimsim, kuras no tām kādā secībā skatīsimies. Būs arī *naksniņas* un brokastis, ko ēdīsim skolas ēdnīcā," stāsta Medņevas Jauniešu iniciatīvu centra vadītāja Karina Aleksejeva.

Pateicoties vietējām meitenēm, **Šķilbēnu Jauniešu iniciatīvu centrā** Adventes vainags jau sagādāts. Rekovas jaunieši kopā ar centra vadītāju Vili Cibuli šajā Adventes laikā nolēmuši sagādāt patikamus brīžus ģitaraspēles cienītājiem, sārkojot koncertus Šķilbēnu pagasta kultūras centrā "Rekova" un Viļakas kultūras namā, kā arī iepriecinot Šķilbēnu sociālās mājas iemītniekus.

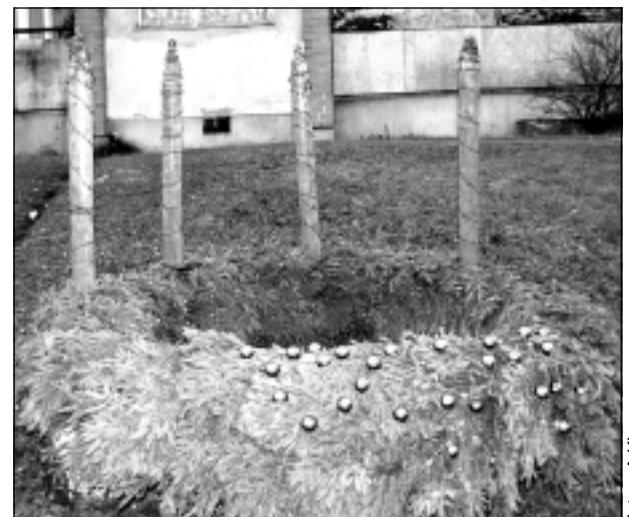
Ne mazāk notikumiem bagāts Ziemassvētku gaidīšanas laiks būs **Rugāju Jauniešu iniciatīvu - interešu centrā**. Tāpat kā citi, arī rugājieši svētkos apciemos savu novada vecos ļaudis, iepriecinot viņus ar pašu izgatavotām dāvaniņām. Līdz 20.decembrim centra apmeklētāji varēs apskatīt foto un zīmējumu stendu "Ieskaities mirklī". Savukārt Starptautiskajā brīvprātīgo dienā, 5.decembrī, pie Rugāju bērniem ciemosies Balvu Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības pārstāvji.

Neparasts šogad būs arī Rugāju jauniešu iniciatīvu - interešu centra Adventes vainags, ko darinās sporta skolotājs Juris Bleiders. Tas būs rats ar gadu horoskopu zīmēm, ko pašā centrā rotās 2014.- Zirga gada simbols.

Kopā ar pārējiem novada iedzīvotājiem jaunieši piedalīsies arī lielās egles iedegšanā pie novada domes, kas

Top Adventes vainags. Aizvadītajā piektdienā Balvu Bērnu un jauniešu centra darbinieces Ināra Frolova un Agnese Puļča darba dienu sāka ar skaista Adventes vainaga izgatavošanu.

Viļakas lielais Adventes vainags. Braucot pa Viļakas centrālo ielu, nevar nepamanīt programmas "Award" jauniešu darināto dāvanu pilsetniekiem.

Dāvanas. Šādas pašu rokām izgatavotas dāvaniņas novada sirmgalvjiem svētkos pasniegs Medņevas Jauniešu iniciatīvu centra bērni.

notiks 13.decembrī, kā arī rīkos labdarības akciju "No sirds uz sirdi", pēcpusdienās skatīties filmas, bet, uzsniegot sniegam, pikos un vizināsies ar ragavām. Savukārt 23.decembrī jauniešu centrs visus aicinās uz Ziemassvētku tirdziņu. Šajā pirmssvētku laikā rugājieši rūpēsies arī par bērnu drošību, rīkojot semināru par drošību internetā un uz ielas "Esi drošs", kā arī pievērsīsies jauniešu iespējām līdzdarboties novada dzīvē, ko apspriedīs diskusijā "Jauniešu līdzdalības iespējas Rugāju novadā".

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Muzejā

Izstāde Valda Matīsa piemiņai

Uz Latvijas valsts svētkiem Balvu Novada muzejā atklāja jaunu izstādi, kas ir veltījums novadniekam - sauszemes spēku brigādes ģenerālim, atjaunotās Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas rektoram, Latvijas militārajam atašejam ASV, Kanādā un Krievijā - Valdim Matīsam. Tajā skatāmas fotogrāfijas, dokumenti, ģenerāla svētku un ikdienas formas tēri, apbalvojumi. Vērtīgo piemiņu muzejam dāvinājusi viņa kundze Irisa Elvīra Matīsa.

Pirms trīs gadiem, 2010.gada 24.maijā, aizsaulē aizgāja mūsu novadnieks Valdis Matīss, kurš nu atdusas Lazdukalna pagasta Garosilu kapos. Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāze vēsta, ka viņš dzimis 1944.gada 24.oktobri Rugājos skolotāju Ādolfa un Alīnas Matīsu ģimenē: "No izvešanas 1949.gada 25.martā ģimeni izglāba vecmāmiņa, nomirdama tieši iepriekšējā vakarā. Atļāvuši viņu apglabāt. Tēvs darbā skolā atgriezties nevarēja, bet mamma pārcēla uz Bērzpili, kur arī Valdis sāka skološanos 1.klasē. Ceļojot mammai līdzi, viņš mācījās Rugājos un kādu laiku arī Eglaines skolā. Vidusskolu pabeidza 1962.gadā Bērzpili. Jau skolas gados viņš zināja, ka grib savu dzīvi saistīt ar militāram lietām. Maskavas Frunzes kara akadēmijas aspirantūrā četru gadu laikā Valdis Matīss izstrādāja disertāciju, saņēma militārā docenta grādu un strādāja par katedras vadītāju. Tā bija izcila militārā izglītība un militārā karjera Padomju Savienībā." Pēc 1991.gada militārā puča Valdis Matīss uzrakstīja iesniegumu par atvaiņināšanos no armijas, un jau rudenī viņu uzaicināja uz Latvijas Republikas Augstāko Padomi un lūdza gatavot priekšlikumus Latvijas Nacionālo bruņoto spēku un Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas izveidei. No 1992. līdz 1998.gadam viņš bija šīs akadēmijas rektors. Kad pēc sešiem gadiem Valdim Matīsam piedāvāja militārā atašēja amatu ASV un Kanādā, viņš to pieņēma. Sekoja pieci darba gadi šajās valstīs, bet no 2003.gada bija LR Aizsardzības ministrijas militārais atašējs

Foto D.Teilāne

Dāvinājums Balvu Novada muzejam. Irisa Elvīra Matīsa pie muzeja eksponātiem – vīra, Sauszemes spēku brigādes ģenerāla Valda Matīsa svētku formas tēriem.

Krievijā. V.Matīss bija Viestura ordeņa lielvirsnieks, 1997.gadā apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa Goda zīmi.

Nu viņa apbalvojumi nodoti Balvu Novada muzejam un apskatāmi izstādē. Šī gada jūnijā un novembrī V.Matīsa sieva Irisa Elvīra Matīsa viesojusies Balvos, un, kā stāsta muzeja galvenā krājuma glabātāja Inna Valutis, viņas muzejam nodotās 152 vienības tagad stāstīs par ģenerāla dzīves un darba gaitām katram muzeja apmeklētājam, kurš par to izrādis interesē. Vēl uz Balviem nogādāti daudzi avīžu un žurnālu izgriezumi, personīgās piezīmes, 75 fotogrāfijas. Muzejā glabāsies V.Matīsa militārā forma, ikdienas un svētku forma ar visiem aksesuāriem, arī divi viesību formas varianti - viens ar fraku, otrs ar smokingu. Piemiņa būs dzīva, - sola muzeja darbinieces.

Lekcijas

Aicina apzināties savu radošuma līmeni

Divas dienas iedzīvotājiem Balvu muižā bija iespēja dzirdēt lekcijas, kuras vadīja lektore Vita Brakovska. Viņai ir profesionālais maģistra grāds inovācijās un uzņēmējdarbībā, sevi sauc par ekspertu radošuma un inovācijas jautājumos, ir biedrības "Zinis" valdes priekšsēdētāja. Lektore vadīja seminārus biedrībām "Ritenitis" un "Radošās idejas". Meistarķases mērķis bija palīdzēt pilnveidot savas prasmes radošā formātā strukturētas un pārliecinošas informācijas sniegšanā.

Uz lektores galda pamanu Paula Ardena grāmatu "Lai ko tu domā, domā citādi", un mājās to meklēju savā grāmatu plauktā, lai vēlreiz saņemtu apliecinājumu pašas atziņai un lektores teiktajam, ka pasaule ir tāda, kādu to iedomājies esam. Grāmata ir par to, ka pareizie lēmumi ne vienmēr ir tie labākie; ka ir reizes, kad dzīves drošības garantija ir tieši risks un neapdomība, kas labāka par apdomību. Radošums piemīt katram no mums, ir tikai jautājums, ko ar savu radošumu darīt? Vita Brakovska sniedz atbildi, ka vajag skaīdri apzināties, ko gribam sasniegt. Vajag izvēlēties konkrētu dzīves vai profesionālo mērķi un tajā ieguldīt savu radošo potenciālu. Viņa apgalvo, ka radošums ir laba stratēģija, kā vari būt pamanāms un atšķirīgs. Radošuma un harizmas pamatā ir cilvēka iekšējā brīvība. Psihologs Rojs Beilijs ir teicis, ka "harizma nav nekas vairāk kā klūšana par to, kas tu gribi būt, bet bez ārējā spiediena". Mēs esam dažādi, tāpēc katrs par sevi - vērtība. Bieži vien sasniegumu pamatā mēdz būt ne tikai pragmatisks darbs. Lektore mudināja atbildēt uz jautājumu, - kā mēs sevi redzam pēc trīs vai pieciem gadiem? Ja nezināt, jūs vēl esat savā komforta zonā, jo par to aizdomājas tikai tad, kad no tās tiek izmesti. Tad atklājas tādas iespējas, par kurām jūs pat nenojautāt. Jau pieminētais Pauls Ardēns ir teicis: "Ja gribi zināt, kāda izvērtīsies tava dzīve, tev tikai jāzina, kurp tu mērkē." Viņa pastāstīja par kādu vīru kori "Huutajat" no Somijas, kuri dzied... kliedzot. Nu viņi atradusi savu nišu un ir pieprasīti visā pasaulē. Tas nekas, ka sākotnēji viņu ideju apsmaidiņa un noliedza. Atmiņā palicis arī kāds Vitas Bra-

Foto - Z.Logina

Cūcīja? Priekš kam? Lektorei Vitai Brakovskai līdzi bija darbi, kas tapuši radoši domājošiem cilvēkiem. Pēc atziņas, ka mēs vienmēr savu seju noslaukām divēļa netīrakajā stūri, kāds izdomājis diveli ar stilizētu galvu, rokām un kājām. "Šī gadījuma ilgtspēja ir spēja skatīt pasauli no citas puses un izzināt tās sniegtās robežas," uzskata V.Brakovska.

kovskas stāsts par blusām: "Ielaiž blusas trīslitru burkā. Blusas lēkā, lēkā, bet pēc divām, trīs dienām un vēl ilgāka laika tās lēkā arvien mazāk. Noņem burku, bet blusas lēkā, kā ieradušas, prom nelec." Lektore mudināja ikvienu veikt savu SVID analīzi, lai noskaidrotu savas stiprās un vājās puses, turklāt to iedot izdarīt arī saviem draugiem, lai var salīdzināt ar viņu domām. Semināra dalībnieki uzzināja, kā veidot pareizas un iespaidu atstājošas prezentācijas, par ko runā ķermēņa valoda, par "eža kažocīpu" stratēģiju, kā mazināt satraukumu pirms uzstāšanās, kādas trīs pasaules mājo cilvēkā un citas interešantas lietas. Amerikāņu antropoloģe Margareta Mida ir teikusi: "Nekad nešaubies, ka nelielā grupa citādi domājošo var mainīt pasauli. Patiesībā tikai tā arī notiek." "Radošums ir jauna 21.gadījuma domāšanas dimensija, un mūsu kā individu spēja pielietot un apzināt savus radošos resursus ir priekšnoteikums cilvēkresursu attīstībai, vietējās ekonomikas sildīšanai un sociālo jautājumu risināšanai," uzskata lektore V.Brakovska.

Pieredze

Balvu biedrības iepazīst siguldiešu darbu

Biedrība "Savi" nevalstisko organizāciju un biedrību vadītājiem, kā arī citiem interesentiem organizēja pieredzes braucienu uz Siguldu.

Uzzinot, ka Dīnas centrā darbojas teju trīs desmiti Siguldas novada sabiedrisko organizāciju, bet Dīnas centra Koordinācijas padome apvieno visu sabiedrisko organizāciju vadītājus, radās daudz jautājumu, uz kuriem atbildes sniedza vadītāja Eva Vilķina.

Siguldas novada dome sabiedriskajām organizācijām Dīnas centrā atvēl aptuveni septiņus tūkstošus latu gadā, kurus sadala katrai organizācijai, izskatot viņu iesniegumus un izanalizējot aktualitāti. Piemēram, rokdarbnieki pērk dziju, citi dodas pieredzes brauciēnā vai gatavo Ziemassvētku pacīnas. Vadītāja pastāstīja, ka Siguldas novadā aktīvi darbojas brīvprātīgie - līdzcilvēki, kuri bez atlīdzības ziedo savu laiku un prasmes citu labā, aktīvi iesaistās novada sabiedriskajā dzīvē un piedalās Dīnas centra rīkotajos pasākumos.

Dīnas centrs sniedz sociālo atbalstu, koordinē visu sabiedrisko organizāciju darbu un nodrošina tās ar telpām. Galvenā iestādes mērķauditorija ir pensionāri, cilvēki ar invaliditāti, bezdarbnieki, maznodrošinātās ģimenes un personas, kuras vēlas piedalīties sabiedriskās aktivitātēs. Uz Dīnas centru var nākt ikviens, kas vēlas pilnveidot savas zināšanas un prasmes, gūt atbalstu, atrast domubiedrus un realizēt interesantas idejas. Ir atbalsta grupa anonīmajiem alkoholiķiem.

Vadītāja stāsta, ka reizi mēnesī visu biedrību un organizāciju vadītāji sanāk uz kopīgu sapulci, kurā katrs izstāsta savas aktualitātes, uzzina viens otra ieceres, pasākumus. Savukārt pašvaldībā iedibināta Pateicības diena, kurā dome sarūpē dāvanas aktīvākajiem vadītājiem. Liela piekrišana ir Sporta dienai, kurā apbalvojumus pasniedz slaveni sportisti. Dīnas centrs organizē izglītojošas lekcijas, taču nesniedz pakalpojumus, jo tos izdevīgāk pirkst no NVO "Sociālais aprūpes centrs". Realizācijā ir projekts "Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība bērniem un jauniešiem ar funkcionālajiem traucējumiem Siguldas novadā". Problēmas bijušas apzināt šos cilvēkus, taču palīdzējuši personīgie kontakti. Dīnas centra darbinieki meklē un piesaista sponsorus. Eva Vilķina atklāja arī nākotnes ieceres veidot kopienu "Ozoli", tādu kā Cerību sētu ar apmēram 40 dzīvesvietām. Šim nolūkam novada dome jau atvēlējusi 7 hektārus zemes. To veidos kā sociālo uzņēmumu, un ideja jau prezentēta oktobrī. Balvenieši iepazīna arī citas siguldiešu aktivitātes, bet noslēgumā Siguldas koncertzālē "Baltais flīģelis" noskājās operas solistes Ilonas Bagēles uzvedumu, kas pagājušajā gadā ieguva "Lielās Mūzikas balvu 2012".

Foto - Z.Logina

Stelles izgatavo vietējais amatnieks. Tās, tāpat kā muzikālā gulta, šujmašīnas, sporta inventārs iegādātas par projekta naudu. Balvu Mākslas skolas direktore Elita Teilāne atzīna, ka izgatavotās stelles ir gan praktiskas, gan vizuāli izskatīgas.

Rūjiena – īpašs novads

GUNTIS GLADKINS,
Rūjienas
novada
domes
priekšsēdētājs

Cik ilgi esat pašvaldības darbā un ar ko nodarbojāties pirms tam? Kas Jūs esat pēc profesijas?

-Pēc profesijas esmu sporta treneris. 1992.gadā beidzu Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmiju, bet profesijā tikpat kā neesmu strādājis. Deviņdesmitie gadi bija laiks, kad visas durvis bija vajā uzņēmējdarbībai, un arī es metos biznesā - nodarbojos ar tirdzniecību, meža ogu un sēnu biznesu un cita veida uzņēmējdarbību. Parādīju sevi un mani ievēroja. Sākotnēji biju Rūjienas pilsētas domes deputāts, no 2001.gada - Rūjienas pilsētas domes priekšsēdētājs, bet pēc administratīvi teritoriālās reformas mani ievēlēja par novada domes priekšsēdētāju. Šogad pašvaldību vēlēšanās atkārtoti kļuvu par novada domes priekšsēdētāju. Pašvaldību darbā esmu jau 12 gadus.

Kā izveidojās Rūjienas novads?

-Rūjienas novads izveidojās, apvienojoties piecām pašvaldībām - pilsētai un četriem pagastiem. Kad sākās sarunas par administratīvi teritorialo reformu, uzrunājām apkārtējos pagastus. Notika vienošanās, izņemot vienu pagastu - Koņu, kas ir amizants gadījums, ko rāda un stāsta, runājot par pašvaldībām un novadu veidošanos. Naukšēnu novads, kas izveidojās pievienojot sev Koņu pagastu, ielien Rūjienas novadā un pilsētā, un robeža iet pa vienu no ielām. Neesmu papētijs, vai visās iedzīvotājā adresēs figurē pagasts vai ielas nosaukums, bet fakts paliek fakts.

Kā vērtējat administratīvi teritorialo reformu un ideju par novadu atkalapvienošanu?

-Valdības piešķirtie 200 tūkstoši novadu veidošanai pašvaldībām deva atspērienu daudzām labām lietām, lai gan ne visos gadījumos. Piemēram, Ipiķu pagastā bija sākuši uzstādīt gāzes apkures katlus, lai gan mums nav gāzes vada. To nācās pārtraukt. Pārpalikumu no apvienošanās naudas izmantojām kopīgi, visu novada iedzīvotāju interesēs. Ideja par novadu apvienošanu (21+9 lielās pilsētas) nebaida, jo nekas nav akmenī iecirsts. Dzīve iet uz priekšu, viss plūst un mainās. Jau tagad bērnu skaits skolās sarūk. Acīmredzot agri vai vēlu nāksies domāt, kurā novadā atradīsies vidusskola, lai tājā būtu pietiekams bērnu skaits.

Par ko esat gandarīts, ko izdevies paveikt, esot šajā amatā?

-Esam saveduši kārtībā ielas un ceļus, apgaismojumu. Renovētas ir sabiedriskās ēkas, papildināta skolu materiāli tehniskā bāze. No jauna esam uzbūvējuši sporta halli Rūjienas centrā, kas ir apmeklētāju pārpildīta. Visos pagastos ir realizēti ūdenssaimniecības un kanalizācijas projekti ar Eiropas Savienības līdzfinansējumu, kā arī vairāki citi projekti. Esam atjaunojuši Tautskolu. Ar pašvaldības atbalstu izveidots kooperatīvs "Rūjienas Oga", dodot iespēju iedzīvotājiem uzglabāt kaut vai piecus, desmit spaiņus ar ogām, tās sasaldējot, bet, kad produkciju realizē, saņemt par to naudu.

Cik nodrošināti iedzīvotāji ir ar darbu?

-Novadā darbojas trīs sociālo pakalpojumu centri: valsts sociālo pakalpojumu centrs "Rūja", privāta sociālā aprūpes struktūra "Senioru māja" un pašvaldības sociālā māja, kas dod darbu novada iedzīvotājiem. Iedzīvotāji strādā pašvaldības iestādēs, ir nodarbināti arī privātajā biznesā - kokapstrādē, pārtikas ražošanā, lauksaimniecībā.

Ar ko Rūjiena īpaša?

-Kaut vai ar to, ka esam Latvijā otrā sadraudzības pilsēta ar Japānu. Rīgas sadraudzības pilsēta ir Kobe, bet Rūjienas - Higašikava. Ar tālo eksotisko valsti mums izveidojusies sirsniņa draudzība, viņi viesojas pie mums, bet mēs pie viņiem.

Kāds ir Jūsu atalgojums?

-Mans domes priekšsēdētāja atalgojums ir 944 lati uz rokas.

Ciemojamies

Rūjienas novads izveidojies, apvienojoties Rūjienas pilsētai ar Ipiķu, Vilpulkas, Lodes un Jeru pagastiem. Novads atrodas Latvijas ziemeļos un robežojas ar Igauniju. No novada centra līdz robežai ir nedaudz vairāk kā neika 24 kilometri. 13.gadsimtā šeit bijusi igauņu teritorija. Igauņiem ir Ruhjas ezers, bet latviešiem Rūjas upe. Sākotnēji arī Rūjiena saukta par Rūjeni, bet 1923.gada maijā pēc latviešu valodnieku ieteikuma pārdēvēta par Rūjenu. Kopš 2008.gada Rūjiena savu vārdadienu svin 29.maijā, kad pasākuma apmeklētāji izgaršo "Liepkalnu" maiznicas cepto lielo torti un bausma citas izpriezas. Aizsākums vārdadienās svinībām meklējams bērnudārzā, kad mazs puisiņš (igauniski 'poisiņš') pajautājis audzinātājai: "Kad ir vārdadiena Rūjenai?!" Rūjienas novads un pati pilsēta šķiet ziemeļnieciski atturiga. Novada centru rotā vairāki slavenu tēlnieku darināti pieminekļi. Novads un pilsēta var lepoties ar daudziem slaveniem tēlniekiem un gleznotājiem.

Pašiem sava Brīvības piemineklis. Pašā pilsētas centrā kopš 1937.gada rūjieniešu mieru sargā tēlnieka Kārla Zemdega Somijas granītā veidotais piemineklis "Tālavas taurētājs". Tautas dotais nosaukums izrādījies noturīgāks par autora doto "Rūjienas atbrīvošanas un kritušo karavīru piemineklis". Klist nostāsti, ka sākotnēji šis piemineklis bijis iecerēts kā karavīrs ar zobenu rokā, bet kādā brīdī autora ieceri nomainījusi taure. Iespējams, par Tālavas taurētāju to sauc arī uzraksta dēļ, kas rotā pieminekla postamentu: "Taurētājam bija mirt, tomēr latvji ziņu dzird."

Laukos

Kirbju saimnieces veiksmes stāsts

Meklējot Rūjienas novadu raksturojošus zīmolus, internetā lasāms, ka Jeru pagasta "Lejasvagaļu" saimniece INTA LIELBĀRDE ir tuvu un tālu pazīstama kirbju audzētāja. Pagasts atrodas netālu no Rūjienas, un "Lejasvagaļus" var atrast pēc norādes, ko rotā smaidīgs kirbītis. Tas ir ne tikai smaidīgs, bet, izrādās, arī laimīgs - "Lucky pumpkin" (angļu valodā). Kāpēc?

Inta Lielbārde, pēc profesijas celtniece, darbu zaudēja pasen. Virs šajā laikā jau nodarbojās ar lauksaimniecību, konkrēti - graudkopību, jo viņam piederēja senču māja un mantota saimniecība laukos - Jeru pagasta "Lejasvagaļos". Arī Intai bija jādomā, ko darīt tālāk. "Reiz bijām iegriezušies Dabas muzejā Rīgā, kur bija skatāma gadskārtējā izstāde "Kirbis jūsu veselībai". Pēc izstādes apmeklējuma radās doma, kāpēc nepamēgināt audzēt kirbus pašiem. Iestājāmies par biedriem kirbju un tomātu audzētāju klubā "Tomāts" un sākām nodarboties ar kirbju audzēšanu. Tas bija 2000.gadā, nu jau rit 13.gads," atceras saimniece.

Tagad kirbju izstādēs Rīgā regulāri piecus sešus gadus pēc kārtas piedalās arī "Lejasvagaļu" saimniecība. Interesentus ik rudenī saimniece uzņem arī lauku mājās. Inta saka: "Ne visi var aizbraukt uz Rīgu un apskatīt to milzīgo kirbju daudzveidību. Daudzi brauc pie mums. Esam izveidojuši tūrisma taku, kur kirbji sastāditi pa grupām: putras kirbji, sulas kirbji, dekoratīvie kirbji, cepamie kirbji un tā tālāk. Uzņemot tūristus - pie mūsu vecās klētiņas ir uzklāts degustācijas galds, lai ciemiņi varētu izgaršot un nopirkt kirbju produkciju. Uzņemt tūristus - tas ir mans hobījs." Saimniecība mājās kirbju produkciju nerāzo, vienīgi vietējiem tirdziņiem un tūristiem, kuri šeit iegriežas. Kirbju produkcijas ražošana un realizēšana ir Intas dēla Arta bizness un notiek viņa pārziņā. Kirbju produkcijas ražošana notiek sadarbībā ar igauņu pārstrādēs uzņēmumu, piegādājot tam kirbus, taru, uzlimes. Kirbju audzētāji pērk pakalpojumu, bet preti saņem gatavo produkciju, ko nodod tālākai izplatīšanai lielveikalui tiklos Latvijā un arī Igaunijā. Daudzveidīgo kirbju produkciju rotā smaidīgs kirbītis - tas ir Arta firmas "Lucky pumpkin" zīmols. Pēc Rūjienas pašvaldības pasūtījuma kirbju audzētāji ražo arī kirbju sukādes. Tās pašvaldība pasūta prezentācijām un ciemiņiem, kas apmeklē novadu. Skolas kirbju iepērk skolēnu ēdināšanai, un arī tagad saimnieki piedāvā šo iespēju.

Sadarbībā ar apgādu "Zvaigzne ABC" ir iznākusi grāmata "Kirbju ēdiens", kur izmantotas ne tikai Intas kirbju ēdienu receptes, bet ilustrācijai daudzveidīgie kirbji, kas aug "Lejas-

Piedalās izstādēs. „Lejasvagaļu” saimniece Inta Lielbārde vienmēr aktīvi piedalās izstādēs, kur rāda savus kirbus arī neierastā veidā.

vagaļu” tirumā. Par kirbjiem Inta zina daudz! Piemēram, Habarda grupas kirbju viņa iesaka putrām un biezeniem. Minētais kirbis dod labu efektu sautējumos. Kirbis der kā balastiņa gan sāļos, gan saldos ēdienos. No kirbja var izcept garšīgas tortes. Ľoti garšigi ir mazie, diētiskie kirbīši, kas garšo kā cepti kartupeļi. Pudeļkirbi var griezt šķēlēs un cept kā karbonādi. Ľoti veselīga ir kirbju ziedu tēja, kas der imunitātes stiprināšanai. Saimniecībā aug 80 kirbju šķirnes. Pie šādas bagatības nonākts palēnām. Kirbju sēklas saimniece ne vien pasūta, bet lūdz atvest viņai kā suvenīru vai dāvanu arī draugiem un paziņām, kuri dodas celojumos uz citām valstīm. Audzēt kirbus nav viegli darbs. Saules ogas stādus saimniece audzē pati podiņos. Tīrumā tos palīdz izstādīt ģimenes locekļi. Pa vidu kirbus vēl ravē ar kultivatoru, neiztiekt arī bez kapļa. Rudenī, kad jānovāc kirbju raža, saimniecībā nem palīg strādniekus, jo pacelt 30 - 60 kilogramus milzeni kuram katram, it sevišķi sievietēm, nav pa spēkam. Uz lielo šķirņu kirbju audzēšanu saimniecība neiziet, priekšroku dodot citām, svarīgākām kirbju īpašībām. Kirbju raža labi padodas Saulainās vasarās, kāda bija šī. Arī 2011.gadā izaudzis rekordliels kirbju daudzums - cerēto 20 tonnu vietā - 60 tonnas.

Vidzemes reģionā novērtēta "Lejasvagaļu" darbība un izdoma, nosaucot to par veiksmes stāstu.

Foto - no personīgā arhīva

Rūjienas novadā

Ražošana

Pats kūst uz mēles

Lai nu ko mēs katrs zinām par Rūjieni, bet uzņēmuma "Rūjienas saldējums" vārds nav svešs nevienam no mums, kurš ciena saldo un auksto kārumu. Arī runājot par eiro, televīzijā bieži piemin Igaunijas prezidentu, kurš gaida brīdi, lai "Rūjienas saldējumu" Rūjienā varētu nopirkt par eiro. Prezidentam garšojot Rūjienas saldējums.

"Rūjienas saldējuma" ražotne atrodas pašā Rūjienas centrā, vēsturiskā ēkā, kurai ir simt gadu. Rūjienas pienotava savulaik bija lielākā Baltijā, un pirmās brīvalsts laikā pienotavas ēka bija lepnākā pilsētā. Saldējuma ražošanas meistare Sandra Ārgale stāsta, ka saldējums Rūjienā ražots jau pagājušā gadsimta 50. - 60.gados, bet par uzņēmuma dibināšanu uzskata 1988.gada martu. "Rūjienas saldējuma" ražotne tad atradās Valmieras piena kombināta pakļautībā. "Rūjienas saldējuma" dibināšana sakrita ar Atmodu un pirmajiem neatkarības gadiem. Uzņēmums neizputēja par spīti tā laika problēmām un grūtībām, jo pēc saldējuma kāroja daudzi, un tolaik šīs produkcijas pārtikas tirgū nebija tik daudz, kā tagad. Brīvā tirgus apstākļos savā nišā izdevās noturēties gan Valmieras piena kombinātam, gan "Rūjienas saldējumam". "Rūjienas saldējums" ir pārbaudīta vērtība, kas, neraugoties uz vairākkārtējām pārmaiņām uzņēmumā, ir spējis saglabāt nemainīgu kvalitāti un garšas īpašības un joprojām ir pieprasītākais produkts saldējuma tirgū. S.Ārgale stāsta: "Mēs savu saldējumu ražojam no piena un krējuma, ko iepērkam no vietējiem zemniekiem, - to mēs allaž uzsveram. Sākumā saldējumu pildījām plēves maisiņos, jo nebija vafeļu glāzišu, bet 1990.gadā uzsākām saldējuma ražošanu vafelēs. 1997.gadā pirmie Latvijā uzstādījām konusa liniju, bet nākamajā gadā uzņēmumā viesojās pirmā ekskursantu grupa. Katru gadu mēs ar savu produkciju piedalāmies pārtikas izstādē "Riga FOOD". 2000.gadā saņēmām GRAND PRIX par kompleksu pieeju saldējuma "Lukss" iepakojuma izveidē (videi draudzīgākais iepakojums), 2001. gadā 13 saldējuma veidiem piešķira Preču zimi "Kvalitatīvs produkts Latvijā", 2003. un 2006.gadā plombīra saldējums "Lukss" atzīts

Saldējuma meitenes. "Rūjienas saldējuma" ražošanas vadītāja Sandra Ārgale (attēlā pa labi) un laborante, novadniece Sanita Varnasa iepazīstina ar jaunāko saldējuma produkciju.

kā otrs "Milētākais produkts Latvijā". 2010.gadā nomainīja vafeļu glāzišu iekārtu, līdz ar to saldējumu var ražot uz kocīnu. Uzņēmumā ražo 30 - 40 saldējuma veidus. Jaunākais ir "Dinamo" saldējums ar saulespuķu un žāvētu plūmju piedevu. Šogad divas saldējuma kravas nosūtītas uz Krieviju un ASV." Saldējums, kā zināms, ir vasaras produkts, ziemā pieprasījums pēc saldā našķa sarūk, taču strādnieku pamatsastāvs saglabājas un ražošana turpinās. Sandra smeja, ka Igaunijas prezidents ražotnē nav bijis, taču viņa lauku mājas atrodas netālu no Rūjienas, jo netālu no Rūjienas iet Latvijas - Igaunijas robeža. Uzņēmumā satikām arī novadnieci Sanitu Varnasu, kura pēc Latvijas Lauksaimniecības universitātes beigšanas šeit strādā jau 14 gadus. Viņa uzņēmumā ir laborante.

Uzņēmējdarbība

Šinšillu saimnieces pārvērtības

Rūjienas un novada vārda atpazīstamību Latvijā, it sevišķi Vidzemes reģionā, veicina šinšillu audzētāju TOMSONU ģimene. Savai saimniecībai viņi arī devuši nosaukumu "Rūjienas šinšillas". Uzņēmējdarbībai eksotisko dzīvnieciņu audzēšanā pēdējā gada laikā pievienojusies arī saimnieces atklāsme, ka viņā gadiem ilgi snaudis gleznotājas talants. Top glezna, ko apbrīno gan viesi, gan mākslas pedagogi.

Kad pirms vairākiem gadiem kā ekskursante viesojos Tomsonu saimniecībā, šinšillu audzētāja Gundega, nobeidzot stāstījumu par kažokādu zvēriņiem, it kā starp citu ieveda ciemiņus saimniecības telpā, parādot, ko vaļas brīzos var uzmeistarot no sadzīves atkritumiem - vecām skārda bundžām, izmantotām piena pakām, pudeļu korkiņiem un citām mantām. Tur bija lauku sētas makets un, šķiet, vēl kādi sīkumi. Tagad Gundega taisnā ceļā ciemiņus ved jau pieminētajā saimniecības telpā, un mums paliek mutes valā. Telpa ir pilna ar gleznām bez rāmjiem - košām un savdabīgām. Bet vēl vairāk pārsteidz saimnieces teiktais, ka viņa nevienu dienu nav mācījusies mākslas skolā un gleznot sākusi pēkšņi, pamostoties no kāda sapņa. Gundega saka: "Tam neviens netic, bet vienā naktī es pamodos no enģeļa balss, kas man teica, - ja gribi dzīvot, klausī mani!" Pēc šī sapņa Gundega paņēma krāsas flakoniņu un uzpūta uz papīra enģeli, it kā to būtu darījusi gadiem ilgi. Tā bija viņas pirmā glezna. Aizejot mākslas pasaulē, viņai radusies brīvības un spārnu sajūta. Tikai brīvs cilvēks var būt laimīgs, un kaut kriptiņu šīs laimes un brīvības izjūtas sniegt citiem, kā to dara arī Gundega. Viņa savos sapņos celo, idejas gleznām rodas arī pēc nosapņotiem piedzīvojumiem.

Bez gleznošanas un citām garīgām nodarbēm Gundegas

Miļš mincītis. Šišillu audzētāja Gundega Tomsons ar vienu no saviem kažokādu zvēriņiem, ko miļi dēvē par mincīti. Fonā - saimnieces glezna.

lielākās rūpes joprojām ir šinšillu audzēšana. Pēc desmit gadiem šajā uzņēmējdarbības lauciņā saimnieces domas ir krietiņi mainījušās. Savulaik šinšillu audzēšana Latvijā bija ļoti attīstīta, cerīga, bet tagad sarukusi. Sarucis arī saimniecībā audzējamo zvēriņu skaits. Pēdējos gados saimniecība pievērsusies izstāžu dzīvnieku audzēšanai. Ir arī labi rezultāti - izstādēs iegūtas zelta un sudraba medaļas, pēc dzīvnieciņiem ir pieprasījums. Diemžēl atzinība iegūta izstādēs Sankt- Pēterburgā, kas atrodas Krievijas Federācijā, un tas atkal apgrūtina biznesa attīstību. "Maziem cilvēkiem par biznesu nav ko sapņot. Saproti, ka tu esi savā nišā, ar savu varēšanu, vienalga, par kādiem politiskiem vēlēšanās balso," sarunas noslēgumā atzīst šinšillu saimniece.

Tūrisma objekts

Divas izstāžu zāles

Rūjienas novadā nav muzeja, bet ir divas izstāžu zāles, kurās saimniecko LĪGA SILINA. Abās zālēs savākti materiāli, kas stāsta par Rūjienas vēsturi, galvenokārt par Rūjienas slavenajiem tēlniekiem un gleznotājiem. Izstāžu zālēs skātāmi arī mūsdienu mākslinieku darbi, tāpat viena no muzeja telpām veltīta Rūjienas sadraudzības pilsētai Japānā.

Rūjienas vecā izstāžu zāle iekārtota mācītājmužas vecajā zirgu stallī, kas 1992.gadā pārbūvēts par izstāžu zāli. "Pēdējais zirgs, kas tur stāvēja, bija pilsētas pašvaldības komūnālās saimniecības zirgs," smeja Liga. Vecajā izstāžu zālē apskatāmas eksposīcijas par Rūjienas novada vēsturi un ievērojamiem cilvēkiem. Tāpat apskatāmas dažādas novada mākslinieku izstādes. Rūjienas jaunā izstāžu zāle atklāta 2009.gada septembrī Rūjienas centrā, vecajā Zemkopības biedrības namā, ko pašvaldība atpirkusi no valstī pazīstama uzņēmēja. Šajā zālē skātāmi Rūjienas mākslinieku dāvinātie darbi un aplūkojama īpaša jāpāņu istaba, veltīta Rūjienas un Japānas pilsētas Higašikavas draudzībai. Draudzības tiltu būvējis rūjienietis, Latvijas vēstnieks Japānā - Pēteris Vaivars. L.Siliņa atceras: "Kad latvieši cīnījās par neatkarību, stāvēja "Latvijas ceļā", šeit klāt bija arī kāds zurnālists no Japānas, kurš redzēto aprakstīja Japānas preses izdevumos. Viņa tautieši bija sajūsmā par to, ka brīvību var izcīnīt dziedot un vienkārši stāvot uz ceļa. Japāni ļoti gribēja draudzīties ar Latviju, viņi dibināja latviešu biedrību, aicināja latviešus ciemos. Latvijas vēstnieks Japānā Pēteris Vaivars, kas ir mūsējais, Higašikavas pilsētai piemeklēja sadraudzības pilsētu Latvijā. Un, protams, tā bija Rūjiena. Kad jāpāni pirmo reizi ieradās pie mums ciemos, mēs viņiem rādījām latviešu tautas dejas, iepazīstinājām ar latviešu tautas tradīcijām, ēdienu. Bet, kad viņiem jau tājām, kas pie mums vislabāk patika, jāpāni atbildēja: ūdens pumpis pilsētas centrā! Viņi sev dāvanā gribēja tādu pašu. Neko darīt! Nācās meklēt vecu pumpi, saremontēt to un uzdāvināt jāpāņu draugiem. Pumpim ir simboliska nozīme. Japāni ir pārliecināti: kamēr vien tecēs ūdens, tikmēr turpināsies jāpāņu un latviešu draudzība."

Eksotiskas dāvanas. Jaunās izstāžu zāles jāpāņu istabā ir daudz eksotisku dāvanu no jāpāņu draugiem. Te aplūkojams arī Zēnu un Meiteņu uzstādījums - savdabīga leļļu un dažādu citu mantu veidojums, ko ģimenēs izstāda svētku dienās, kas ir divreiz gadā. Meiteņu diena ir 3.martā, bet Zēnu diena – 5.maijā. Japāniem ir ticējums, ka uzstādījums ir labas veselības un auglības simbols. Uz ilgāku laiku to atstāt nedrīkst, tad zēns vai meitene neapprecēsies.

Dzied japāniski. Izstāžu zāles vadītāja Liga Siliņa izpildīja dziesmu jāpāņu valodā. "Grūta valoda, lai arī mācāmies, mācāmies," viņa atzina.

Jaundzimušie

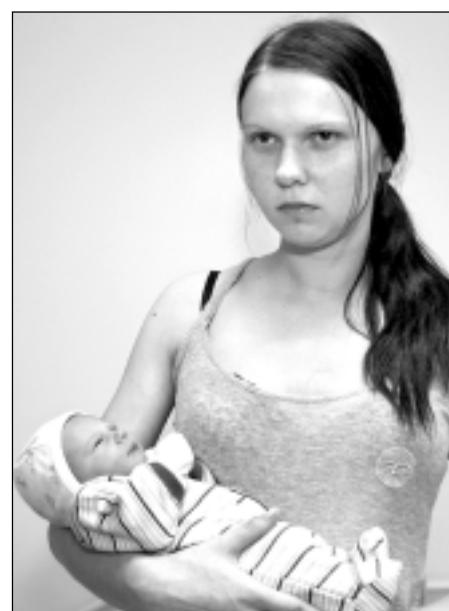

Labākā dāvana tētim dzimšanas dienā. 6.novembrī pulksten 20.00 piedzima puika. Svars – 3,110kg, garums 55cm. Puisēna mamma Aiva Rainerte no Alūksnes novada Ilzenes pagasta stāsta, ka šis ir viņas pirmais bērniņš. "Nezinu kādēļ, bet grūniecības sākumā gribēju, lai man piedzimst meitiņa. Aprilī devos uz kārtējo ultrasonogrāfijas pārbaudi, kurā daktere apliecināja, ka no meitiņas nav ne vēsts. Izrādījās, mums būs dēls. Nu neko, ja pateica, ka gaidāms puika, puiku arī gaidījam. Drīz vien ar vīru Ivo sākām šķirstīt vārdadienu kalendāru, kurā viņam iepatīkās vārds Kristofers. Man pret vīra izvēli pretenziju nebija, tādēļ puiku tā arī nosaucām," skaidro Aiva. Jaunā māmiņa stāsta, ka medīku noliktais dzemdību laiks bija 9.novembris, taču Kristofers piedzima mazliet ātrāk. "Tagad novembris mūsu ģimenē būs svētku mēnesis, jo dzimšanas dienas svinēs netikai mūsu dēls Kristofers, bet arī viņa tētis Ivo, kurš piedzimis Latvijas valsts dzimšanas dienā - 18.novembrī," teic Aiva.

Piedzima precīzi ārstu noliktajā datumā – 18.novembrī. 18.novembrī pulksten 8.30 piedzima meitenīte. Svars – 3,700kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Jeļenai Samorokovai no Gulbenes šis ir pirmais bērniņš. "Martā uzzināju, ka gaidāma meitiņa, un biju ļoti priecīga, jo man kā mamma meitu audzināt noteikti būs vieglāk. Vismaz es tā domāju," spriež Jeļena. Jaunā māmiņa stāsta par jaundzimušās interesanto vārda došanas procesu, kurā piedalījās abi topošie vecāki. Jeļenas vīrs Sergejs izdomāja vārda pirmos divus burtus, bet topošā māmiņa – četrus. Saliekot tos visus kopā, sanāca vārds Selena. "Internetā palasījām šī vārda nozīmi. Precīzi vairs neatceros, kas tieši par Selenu bija rakstīts, taču zinu, ka raksturojums šķita ļoti labs. Tāpēc citu vārda variantu pat vairs nemeklējām. Vēl interesanti, ka meitiņa piedzima precīzi ārstu noliktajā laikā – 18.novembrī. Tā bija vislabākā dāvana gan pašiem, gan Latvijai," teic jaunā māmiņa no Gulbenes.

Vienu vārdu izdomāja tētis, otru - māsa. 22.novembrī pulksten 19.33 piedzima meitenīte. Svars - 3,430kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Aina Dzauška no Balviem stāsta, ka šis ir viņas ceturtais bērniņš. "Jaundzimušo māsiņu mājās gaida vecākais brālis Guntis, kuram ir 10 gadi, astoņgadīgā Elēna, Sofija Karlīna, kurai februārī apritēs 3 gadi. Ultrasonogrāfijas pārbaudēs mazulis cītīgi slēpās, tāpēc ar 100% pārliecību teikt, ka tā būs meitenīte, daktere neņemās. Arī uz slimnīcu jaundzimušā drēbītes nēmu, lai der gan meitiņai, gan puikam," skaidro jaunā māmiņa. Pēc mazulītes nākšanas pasaulē vecāki viņai deva skaistu vārdu - Andželīna Evelīna. Mamma Aina skaidro, ka jaundzimušās pirmā vārda autors ir vīrs Oskars, savukārt par māsiņas otro vārdu parūpējās mazā Sofija. "Man nekas cits vairs neatlika, kā tikai piekrīt ģimenes lēnumam," teic Aina. Četru bērnu mamma stāsta, ka jaunāko māsiņu mājās ar nepacietību gaida pārējie bērni - viņi jau apņēmušies mammai palīdzēt jaundzimušās aprūpē un piekāšanā.

Tagad ģimenē līdzvars. 12.novembrī pulksten 5.59 piedzima meitenīte. Svars – 3,350kg, garums 52 cm. Meitenītes mamma Sarmīte Ludvīga no Alūksnes novada Strautiņu pagasta stāsta, ka šis ir viņas ceturtais bērniņš. "Jaundzimušo māsiņu mājās gaida lielais brālis Rinalds, kuram ir 20 gadi, Lāsma, kurai ir 14 gadi, un četrus gadus jaunais Jānis. Lidz pat dzemdību dienai simtprocēntīgas pārliecības, ka ceturtā būs meitiņa, man nebija, tāpēc gaidījām bebi, un viss. Arī jaundzimušā drēbītes uz slimnīcu nēmu zaļā krāsā, lai der gan puisītīm, gan meitenītei," skaidro Sarmīte. Jaunā māmiņa stāsta, ka pirmajiem trīs bērniem vārdus domāja tētis Aigars, taču šoreiz Sarmīte pati uzņēmās iniciatīvu un nolēma jaundzimušo saukt par Lindu. "Tagad viss ir brīnišķīgi – ģimenē 2 dēli un 2 meitas, līdzvars ir," teic nu jau četru bērnu mamma. Sarmīte stāsta, ka līdz pat mazulītes nākšanai pasaulē bijusi sabiedriski aktīva mamma. Tikpat rosiņa viņa bija 12.novembrī - dienā, kad pasaulē nāca Linda: "Todien meitai Lāsmai svinīgā pasākumā pasniedza atzīnības rakstu, pēc tam braucām pie Jāniša uz bērnudārzu, kur notika Mārtiņdienas pasākums, bet vakarā jau posos uz Balvu dzemdību nodaļu. Sanāca notikumiem bagāta diena," smaidot teic Sarmīte.

No diviem vārda variantiem izvēlas Helviju. 7.novembrī pulksten 13.07 piedzima puika. Svars – 4,140kg, garums 57cm. Puisēna vecāki leva Ašmane un Rihards Mihailovs no Alūksnes stāsta, ka viņiem mazula dzimums nešķita tik svarīgs, jo ģimenē šis ir pirmais bērniņš. "Skaidrību šajā jautājumā guvām otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē, kur uzzinājām, ka gaidām puisīti," stāsta leva. Tīklīdz mazula dzimums bija noskaidrots, leva un Rihards kērās pie atbildīgā vārda došanas uzdevuma. "Izskatot visus ie-spējamos variantus, beigās palikām pie diviem puišu vārdiem, kas patika

mums abiem. Tie bija Metjū un Helviju, no kuriem dažas dienas pirms dēļiņa nākšanas pasaulē izvēlējāmies Helviju, jo tas tomēr šķita foršāks vārds," savu izvēli pamato leva un Rihards. Jaunie vecāki stāsta, ka prieka vēsti par Helvija nākšanu pasaulē vispirms viņi paziņoja Riharda vecmammai. "Viņa mums ir informators, kura uzdevums bija padot labo ziņu tālāk," teic leva un Rihards.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika, A.Kiršanova foto

Vēl dzimuši:

7.novembrī pulksten 4.27 piedzima puika. Svars - 3,150kg, garums 56cm. Puisēna mamma Anita Kukurāne dzīvo Rugāju pagastā.

12.novembrī pulksten 0.41 piedzima meitenīte. Svars - 3,330kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Ginta Janiša dzīvo Balvos.

13.novembrī pulksten 6.34 piedzima puika. Svars - 2,710kg, garums 49cm. Puisēna mamma Justīne Kuimete dzīvo Alūksnē.

14.novembrī pulksten 22.12 piedzima meitenīte. Svars - 3,830kg, garums 56cm. Meitenītes mamma Linda Naumoviča dzīvo Alūksnes novada Annas pagastā.

17.novembrī pulksten 11.20 piedzima puika. Svars - 3,370kg, garums 52cm. Puisēna mamma Sintija Ābeltaņa dzīvo Viļakas novada Šķilbēnu pagastā.

20.novembrī pulksten 21.52 piedzima puika. Svars - 2,920kg, garums 52cm. Puisēna mamma Elīna Balode dzīvo Alūksnē.

21.novembrī pulksten 20.03 piedzima puika. Svars - 3,180kg, garums 53cm. Puisēna mamma Līga Grigorjeva dzīvo Smilenes novadā.

Laika zīmes

Decembris (Vilku, Svētku, Ziemas mēnesis)

Decembris ir gaidīšanas laiks, kad gaida Kristus piedzimšanu Sirdi un Saules atgriešanos Dabā. Ja Adventes laikā ir sauss un skaidrs, tad sagaidāma sausa vasara. Ja Adverte bez sniega, tad Ziemassvētkos daudz sniega. Decembris ir Ziemas cepure, janvāris – kažoks, bet februāris – velteņi.

1. decembris - pirmā Ziemas mēneša pirmā diena.

Ticējumi. Kāds 1. decembris, tāda ziema. Ja 1. decembra rītā sals – ziemas sākums auksts. Ja dienas vidū atkunis – ziemas vidū, janvāri, atlaidenis. Ja 1. decembra vakarā sniegputenis – ziemas būs gara un pavasaris vēls.

4. decembris - Bārbala. Tā ir Aitu diena un vienīgā decembra diena pirms Ziemassvētkiem, kad iet budējos. Bārbiņa atver vārtus Ziemai un krasītus starp ūdeņiem savieno ar ledus tiltiem.

Ticējumi. Ja šajā dienā ir ledus, tad Bārbiņa to lauž (atkunis). Ja nav, tad Bārbiņa to taisa. Ja 4. decembri sals – tad visos turpmākās ziemas svētkos būs sals. Ja atkunis – tad arī svētkos būs atkušpi.

6. decembris - Niklāva (Nikolaja) jeb Zirgu diena. Šajā dienā dzimis Ziemassvētku vecītis. Šī ir svētku diena mājas kustonīem, bet īpaši zirgiem. Kurš šo dienu nesvētī, tam nepadodas ne zirgi, ne mājputni, ne aitas.

Ticējumi. Ja Zirgu dienā zirgiem muguras noberž ar sniegū, tad tie neslimos un arī mošķi neēdīs. Šajā dienā sākas ragavu ceļš. Ja 6. decembri ziemelvējš un sniegs, vasara būs auksta un lietaina.

Trīs dienas Vilku mēnesī veltītas zvēriem, putniem un zivim. 9. decembris – Vilku diena. Ja vilki gauzo un klīst tuvu mājām – būs sals. 10. decembris –

diena, kad zivis nolaižas ūdeņu dibenā un aizmieg. Arī lācis migā aizmieg ziemas miegā, bet alnis atbrīvojas no vecajiem ragiem. 11. decembrī – Žagatas un Sīļa diena. Ja žagata vai sīlis sauc, tad jāiet līdz, jo tevi gaida laimīgs pārsteigums.

13. decembris - Lūcijas. Sākot ar Lūciju, diena kļūst jau par vienu vistas nugu garāku, citviet – par gaija dziedājuma laiku. Arī vilkači uz sapulci ellē dodas trīsreiz gadā – Vasarsvētkos, Jāņos un Lūcijās.

Ticējumi. Ja Lūcijās rīts skaidrs – atlikušais decembris būs sauss. Ja snieg un putina, līdz Ziemassvētkiem vēl snigs un putinās.

Ziemas saulgriežu svētki ir Ziemassvētki, kas dažādām tradīcijām, ticējumiem un izdarībām bagātākie ziemā. Tie ilgst no 21. līdz 27. decembrim vai pat ilgāk. Ziemassvētku dienās Saule nokāpj no saviem debesu augstumiem un pēc kosmiska akta ar Zemi sāk savu ceļu augšup, preti Ziemeļzvaigznei. Līgo naktī Visuma dzīlēs Saule apgrīežas un steidzas atpakaļ pie Zemes... lai kopīgi auklētu jaunu Dzīvību.

Ticējumi. Ja 22. decembri saulains un skaidrs – 31. decembri būs skaidrs un sals. Ja apmācies un sarma – Jaungadā būs atkunis. Kāds vējš iepūš 25. decembrī, tāds pārsvārā pūtis līdz 25. martam.

Vecgada vakara (31. decembris) tradīcijās ievijušās Jaungada ieražas, un tas ir sākums jaunam gadskārtu gredzenam.

Ticējumi. Ja Vecgada vakarā snieg, bites labi spietos un būs laba ābolu raža. Ja zvaigznes dzied, būs jauka vasara.

Par laiku decembrī

Ticējumi par decembri saka: *Ja decembris sauss – pavasarī un vasara būs sausa. Kāds jūnījs vasarā, tāds decembris ziemā. Ja decembrī pilnā mēnesī pūš ziemas vēji, tad gaidāms liels aukstums.* Šogad decembri pilns mēness ir laikā no 17. līdz 24. decembrim. Sniegains, ar salu, sarmu un vējiem bagāts decembris paredz raženu nākamo gadu. Ja Vilku mēnesī veļa nežūst, tad nākamā vasara slapja. Pagājušais siltais un pārsvārā sausais jūnījs, kas paredz laiku pirmajā ziemas mēnesī, liecina, ka decembris būs salīdzinoši auksts. Uz aukstu laiku decembri, it īpaši mēneša otrajā pusē, norāda arī pirmās novērotās sniegpārlas Miķeļu nedēļā septembrī. 7. augusts, kas paredz ziemu, bija sauss un karsts. Tas rāda, ka ziemā kopumā un tās pirmajā mēnesī iespējams stiprs sals. Arī 18. augusts, kas prognozē decembri, bija sauss un silts. Šī zīme liecina, ka sals pastiprināsies mēneša vidū un laikā ap Ziemassvētkiem Latvijas austrumos būs sniegains un -20°C sals. Ap 21. decembri un mēneša beigās pieaugus vējainu un sniegainu dienu iespējamība.

Kopumā pirmais ziemas mēnesis būs tuvu normai, bet nokrišņu būs vairāk. Mēneša pirmajā pusē bez liela sala un pārsvārā neliels sniegs, atkala. Mēneša sākumā vēl smidzinošs lietus. No 6. decembra daudzviet jau sniegs. Laiks Ziemassvētku dienās ar mērenu salu un nelielu sniegu. Mēneša beigās sals mazināsies, bet pieaugus nokrišņu daudzums.

Laikraksta "Vaduguns" lasītājiem baltus Ziemassvētkus vēlot, V.BUKŠS

Darbi decembrī

Ziemas sākums 21. decembris

plkst. 19.11

Augļu dārzā:

- Balsina neaptītos augļu koku stumbrus.
- Apstrādā koku un krūmu brūces.
- Koku un krūmu saknēm uzrauš sniegū.
- Pie koku stumbriem piemīda sniegū, lai peles nevarētu veidot alas.
- Griež potzarus un koksainos spraudējus no tiem augļu kokiem un ogulājiem, ko nākamajā pavasārī vēlas pavairot.

Košumdārzā:

- Iestājoties salam, ieziemo vīnogulājus, mežvīteņus un rozes.
- No skujkokiem nopurina biezo sniega kārtu.
- Salīgākos un retākos silto zemju košumkrūmus piesedz ar egļu zariem.
- Izvieto putnu barotavas kaķiem nepieejamās vietās.

Telpās:

- Steidzina jaunās biešu lapiņas.
- Regulāri laista un mēslo ziedošos telpaugus.
- Sāk uzziedināt sīpolpuķes - hiacintes, narcises, krokusus, maijpukītes.
- Gaišākajā vietā novieto kaktusus, paparžaugus, Ziemassvētku zvaigznī.
- Lai iegūtu vērtīgos zaļumus, podiņos steidzina sīpolus, selerijas, pētersiļu lapiņas, diedzē kressalātus.
- Pārbauda, vai nebojājas kāds ķirbis.
- Vēdinot istabas, jāuzmanās, lai neapsaldētu telpaugus.
- Pārskata sēklu krājumus.
- Augus, kuri nepanes centrālapkures radito sauso gaisu, noliek vēsākās vietās.
- Ciklamenām ūdeni lej tikai šķivīti, acālijām laistāmo ūdeni paskābina.
- Ar mitru lupatiņu noslauka putekļus no augu lapām.
- Izpušķo eglīti.

Pagrābā:

- Vēdina pagrabu.
- Uzmanā, lai pagrabā neieviešas grauzēji.
- Pārbauda, kā glabājas sakņu un ābolu raža, izvāc bojātos dārzenus un augļus.

Siltumnīcā:

- No siltumnīcām uzmanīgi nogrūž biezo sniega segu.
- Sakārto darbarīkus un dēstu kastes.
- Mēneša otrajā pusē var sākt potēt rozes.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāžu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju - **9.** (11.30-22.56), **17.** (04.54-18.02), **25.** (09.33-21.59) **decembris.** **1.** (08.11-18.16) **janvāri.**

Piemērots dienas pirts un ķermēņa kopšanas procedūrām, masāzai - **9., 18., 19., 28., 29. decembris** un **5. janvāri.**

Istā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un frizūra saglabātu formu - **4., 5., 21., 22. decembris** un **2. janvāri.**

Diena, kas piemērota skaistumkopšanai - **4., 5., 13., 14., 25., 26. decembris.**

Īstais laiks generāltīrīšanai - pareizā mēness cikla dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās. Izmazgātā veļa ir tirāka **28., 29. decembris.**

Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri laujas un paļaujas uz to, ka viss notiek istajā laikā un vietā - **9., 19., 28. decembris.**

Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri notikumu gaitu labprāt ieteikmē paši - **24. decembris** un **5. janvāri.**

Mēness tukšais laiks - piemērots, lai pabeigtu iesākto, sakārtotu domas un atpūstos. **Decembris** - **4.** (05.45-08.49), **6.** (07.31-08.53), **7.** (14.11-24.00), **8.** (00.00-10.34), **10.** (08.41-15.05), **12.** (17.37-22.40), **15.** (04.54-08.40), **17.** (11.28-20.17), **20.** (06.37-08.47), **22.** (15.25-21.19), **25.** (05.55-08.17), **27.** (13.00-15.58), **29.** (15.54-19.37), **30.** (13.36-24.00), **31.** (00.00-20.01). **Janvāri** - **2.** (13.12-19.02).

Egles smaržā, tīrs bērna prieks.

Viss balts un skaidrs.

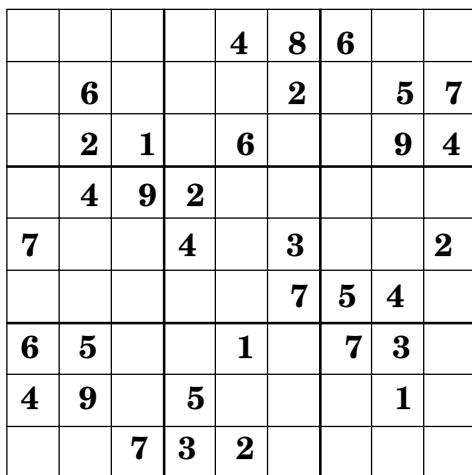
Dvēselē snieg. Kristus ir piedzimis.

Palaizi galviņu

**11.
kārta**

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas lauzišanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieci ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15.decembrim.

Pareizas atbildes iesūtīja: A.Mičule, A.Slišāns (Tilža), M.Reibāne, S.Sirmā, J.Ušāne, R.Šamkina, B.Petrova, M.Pretice, L.Kivkucāne, I.Dzergača, J.Voicišs, St.Lazdiņš, D.Svarinskis, L.Lapss, J.Pošeika, Z.Pulča, E.Ķirsons, A.Zelčs (Balvi), J.Duļbinka, I.Homko (Medņeva), V.Dragune (Kuprava), E.Pērkone, V.Šadurska (Rugāju novads), B.Sopule (Viksna), J.Voicišs (Sudarbe), V.Ločmele, V.Kupčs (Lazdukalns), V.Krēmere (Svilpova), M.Keiša (Upīte), A.Jugane, I.Zelča (Vectilžas pagasts), O.Ločmele (Baltinava), S.Garbovska (Madonas novads).

10. kārtas uzvarētāja ir MIRDZA PRETICE no Balviem.
Pēc balvas griezties redakcijā.

Jaunākais žurnāla numurs

Ilustrētā Pasaules Vēsture

» Terors pret Londonu. Pirmās spārnotās raķetes pasaule. Par izmēģinājumu poligonu ierociem "V-1" kļūst Londona.

» Tivas kurgāni. Tivas Republikas Valdniekus ieļeja trešo gadu risinās starptautisks arheoloģisko izrakumu projekts, lai glābtu senatnes pieminekļus.

» Grimmu pasakas? Tikai ne bērniem! Princese met pret sienu varžu princi, Salātlapiņa tiek pie bērnu, Sarkangalvīte apēd vecmāmiņu... Brāļu Grimmu pirmais pasaku izdevums nav domāts bērniem.

» Minu upuri – 10 000 vācu karavīru. Zem vāciešu ierakumiem Mesīnas augstienē briti izliek lielmīnās un ar vienu milzīgu sprādzienu nogalina 10 000 karavīru.

» Kafija trīs zagļu nagos. Taču šīs stāsts aizsākās ar trim nekaunīgiem garnadžiem.

» Žņaudzējs Bostonā. Bostonā 13 sievietes kļūst par zvēriska sērijeida slepkavas upuriem. Slepkuvu atrod, bet lieta nav atrisināta līdz pat mūsdienām.

» Vislielākais kupols - Florencē. Ekscentriskais un prasīgais arhitekts Filipo Brunelleski uzvar konkursā un Florencē paveic šķietami neiespējamo - bez speciālām atbalsta konstrukcijām uzbūvē sava laika vislielāko kupolu.

» Skaistas kājas skaistās zekēs. 1938.gadā patentētais neilons izraisa apvērsumu tekstilindustrijā un ietērpi kājas smalkās zekēs.

» Nāve cerības vietā. Padomju zemūdene nogremdē kuģi "Wilhelm Gustloff" ar 10 000 bēglu uz klāja.

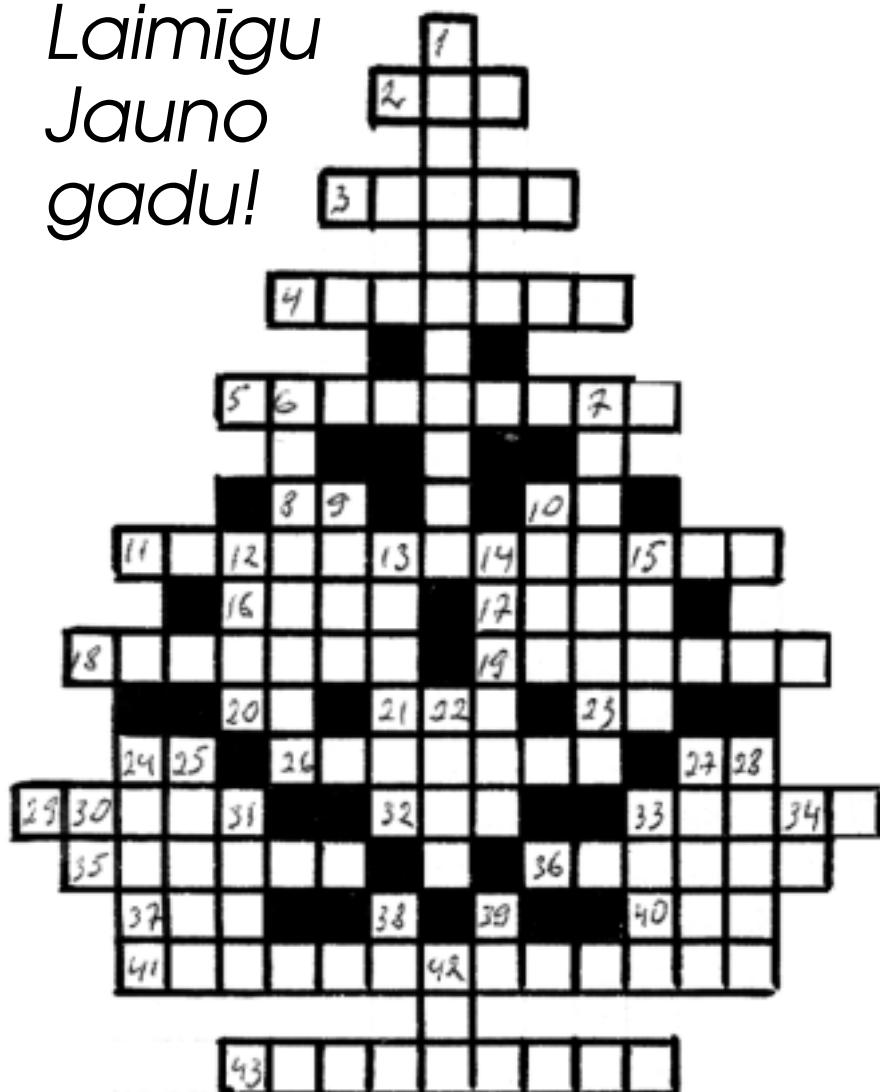

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.decembrim.

Sastādījis A. Levgovs

Laimīgu Jauno gadu!

mitoloģijā. 25. Tikko, nupat. 27. Bezdelīgai līdzigs putns. 28. Veikalu mēbeles. 30. Osmijs. 31. Garš sieviešu tērps Indijā. 33. Neveikli iet, kātot. 34. Cērijs. 38. Libānas kons. 39. Alumīnijs. 42. Apstrādāt zemi.

Novembra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Fandango. 5. Kohortas. 10. Rāva. 11. Lietuvieši. 12. Staks. 13. Akts. 15. Apelācija. 17. Pekle. 19. Esteris. 22. Sterils. 23. Parkets. 24. Upene. 26. Jauktā. 27. Robots. 28. Daina. 29. Vienmēr. 30. Aplamas. 32. Apsēsts. 36. Spals. 37. Sprigulis. 39. Kipu. 40. Epoha. 43. Penicilins. 44. Lupa. 45. Skabenes. 46. Stilisti.

Vertikāli: 1. Fūrmanis. 2. Draps. 3. Nelga. 4. Obereks. 5. Kaimiņi. 6. Osis. 7. Tuba. 8. Sekstets. 9. Kurāre. 14. Telekamera. 16. Slieksmes. 17. Parabola. 18. Kleptomāni. 19. Eskadra. 20. Tauki. 21. Spertas. 25. Etaps. 29. Vesterns. 31. Samuraji. 33. Portiks. 34. Ēnglis. 35. Tiepīgs. 38. Seski. 39. Kalni. 41. Otrā. 42. Apse.

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 15.decembrim.

11. kārta

Iepriekšējai kārtai iesūtīta 21 pareiza atbilde. Konkursa "Vēriņā acs" 10. kārtā veiksme uzsmaidiņa RASMAI ŠAMKINAI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Nelaime

Nokož suni un piecas vistas

Laikraksta "Vaduguns" redakcijā pēc palīdzības vērsās Rugāju novada Skujetnieku iedzīvotāja INĀRA SPROGE. Sieviete pastāsti par viņas saimniecībā nesen notikušo nelaimi – nokostas vistas un sunuks.

Redzēja lielu, melnu suni

Ināra stāsta, ka, ejot uz kūti, ieraudzīja baisu skatu - visa apkārtne bija klāta ar vistu spalvām. Turpat arī gulēja ne tikai piecas nokostas vistas, bet arī viņas mazais sunītis. Saimniece pamanīja, ka kūti ieskrien liels, melns suns, kurš sāka kost arī govi. Ināra paķēra mietu un suni aizdzina. Viņa pieļauj, ka suns piedēr kādai aptuveni divus kilometrus tālāk dzīvojošai sievetei, kura mājās manāma reti. "Vēlos ar avizes starpniecību brīdināt citus iedzīvotājus, lai viņi ir piesardzīgi. Ja suns uzbruka govi, kas notikuši gadījumā, ja tas sāktu kost, piemēram, teliņu?" sašutusi par notikušo ir

Skujetnieku iedzīvotāja. Viņa piebilst, ka nokosto sunīti un vistas apraka nākamajā dienā. Savukārt dabūt nost no koka pārbiedēto kāki izdevās tikai vēlāk. Sieviete vēlas lūgt padomu, ko šādā gadījumā darīt, kur vērsties un kam par nokosto sunuku un vistām prasīt atbildibū? Sieviete arī nezina, vai Rugāju novadā ir jauns pašvaldības policists, jo iepriekšējais pirms kāda laika darbu pameta.

Meklējet palīdzību Valsts policijā

Telefonsarunā ar "Vaduguns" žurnālistu sieviete, kuru I.Sproģe minēja kā iespējamā agresīvā sunja īpašnieku, pastāsti, ka notikušajā viņu vainot nevar. "Man nav liela un melna sunja. Pie mājas ir mazs sunītis, kurš ir pieķēdēts," skaidroja sieviete. Jebkurā gadījumā informējam, ka ikviens iedzīvotājs šādos gadījumos var vērsties Valsts policijā. Kā pastāsti Balvu iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas priekšniece GINTA ZĀBELE, policija, saņemot

informāciju, to izskatīs, skaidros notikušā apstākļus, kā arī lems par, iespējams, kriminālprocesa uzsāšanu. Savukārt Rugāju novada domes priekšēdētājas vietnieks ANDRIS LEONS pastāsti, ka pašlaik Rugāju novadā pašvaldības policista nav. Šī gada decembrī uz šo amatu rikos konkursu. Tiesa, dotajā brīdi atvainījumā esošo Andreju Šlapakovu aizvieto un policista pienākumus pilda Olegs Aleksandrovs.

Skujetnieku iedzīvotājai I.Sproģei ir arī jautājums par ābeļdārzu, kuru viņa ierīkoja pie savas kādreizējās dzivesvietas - līvānu tipa mājas. Tagad tur kaimiņi ved govīs, ābeles ir apskrāpētas un saka, ka tas ir pašvaldības īpašums. I.Sproģe jautā, vai ar pašvaldības īpašumu drīkst izrīkoties, kā ienāk prātā?

Atbildot uz šo jautājumu, domes priekšēdētāja vietnieks A.Leons skaidro, gadījumā, ja kāds cilvēks zemi nomā, kaimiņi tajā nevar rīkoties pēc saviem ieskatiem. A.Leons neskaidrību gadījumā I.Sproģi aicina vērsties Rugāju novada pašvaldībā.

Meklējam atbildi

Trotuāru salabos nākamgad

Laikraksta "Vaduguns" 8.novembra numurā rakstījām par bērnu rotālu laukumu Bērzpils, Tautas, Teātra un Partizānu ielu daudzdzīvokļu namu iekšpagalmā Balvos. Pilsētas iedzīvotājs pauð neizpratni, ko lai bērni iesāk viņiem paredzētajā atpūtas stūrītī, ja tajā krājas ūdens? No iedzīvotājiem saņemam arī sūdzības par netālu esošo trotuāru, kurš ir izjaukts.

Kāds vīrietis apmeklēja redakciju un pastāsti, ka par

trotuāru bija devies runāt uz Balvu novada pašvaldību, kur viņam solīja problēmu atrisināt. Pagājis aptuveni mēnesis, bet, kā stāsta vīrietis, mainījies nekas nav.

Pašvaldības aģentūras "SAN - TEX" direktors ULDIS SPRUDĀNS pastāsti, ka nepieciešamie labiekārtošanas darbi, tostarp trotuāra sakārtošana, notiks nākamā gada pavasarī. "Pašlaik iestājušies arī auksti laika apstākļi. Visus atlikušos darbus pabeigsim nākamgad," sola U.Sprudzāns.

Tiesu lietas

Balvu rajona tiesas kalendārs decembrī

Laiks	Dalībnieki	Būtība	Tiesneši
3.decembrī 10.00	Jānis Kalniņš KL 175.p.3.d. – zādzība	Eduards Veiss	
4.decembrī 10.00	Edgars Jaunzeikars KL 180.p.1.d. – zādzība, krāpšana vai piesavināšanās nelielā apmērā	Eduards Veiss	
5.decembrī 10.00	Evita Saleniece KL 179.p.3.d. – piesavināšanās, ja tā izdarīta lielā apmērā, kā arī par narkotisko, psihotropo, stipri iedarbīgo, indigo vai radioaktīvo vielu, sprāgstvielu, šaujamieroču vai munīcijas piesavināšanos	Eduards Veiss	
6.decembrī 9.30	Viktors Kokorevičs - nav minēts; atklāta tiesas sēde	Eduards Veiss	
6.decembrī 11.00	Guriārs Kokorevičs, Sergejs Klimovičs KL 175.p.1.d. – zādzība	Eduards Veiss	
9.decembrī 10.00	Ella Šaškova, Olga Karpoviča KL 180.p.1.d.; KL 177.p.2.d. – zādzība, krāpšana vai piesavināšanās nelielā apmērā; krāpšana, ja tā izdarīta atkārtoti vai ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās	Eduards Veiss	
9.decembrī 10.00	Ēriks Osis KL 176.p.1.d. – svešas kustamas mantas nolaupīšana, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu (laupīšana)	Simona Gmireka	
11.decembrī 11.00	Gatis Korņejevs KL 180.p.1.d. – zādzība, krāpšana vai piesavināšanās nelielā apmērā	Arvis Garais	
12.decembrī 9.00	Olegs Baranovs KL 175.p.2.d.; KL 180.p.1.d.; KL 177.p.2.d. – zādzība, ja tā izdarīta atkārtoti vai ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās	Simona Gmireka	
16.decembrī 11.00	Normunds Kleins KL 176.p.2.d.; KL 274.p.1.d. – laupīšana; dokumenta, zīmoga vai spiedoga nolaupīšana, noslēpšana, tiša iznīcināšana vai bojāšana, kā arī par nolaupītā dokumenta, zīmoga vai spiedoga izmantošanu vai realizēšanu	Arvis Garais	
17.decembrī 10.00	Edmunds Semjonovs KL 260.p.2.d. – ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts smags miesas bojājums vai tā izraisījusi cilvēka nāvi	Eduards Veiss	
17.decembrī 11.00	Artūrs Sorokins KL 180.p.1.d. – zādzība, krāpšana vai piesavināšanās nelielā apmērā	Simona Gmireka	
17.decembrī 11.00	Valdis Kravalis KL 174.p.2.d. – cietsirdīga vai vardarbīga apiešanās pret mazgadīgo	Arvis Garais	
18.decembrī 10.00	Ella Šaškova, Marija Isakova KL 177.p.2.d. – krāpšana, ja tā izdarīta atkārtoti vai ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās	Eduards Veiss	
18.decembrī 14.00	Valdis Puķītis - nav minēts; atklāta tiesas sēde	Arvis Garais	
19.decembrī 10.00	Jānis Morozovs KL 185.p.1.d. – svešas mantas tiša iznīcināšana vai bojāšana	Eduards Veiss	

Civillietas. Decembrī Balvu rajona tiesa plāno izskatīt 46 civillietas. Tiesa plāno izskatīt lietas par aizgādības tiesību atņemšanu, parāda piedziņu, parāda un likumisko procentu piedziņu, uzturlīdzekļu piedziņu, zaudējumu piedziņu, komunālo maksājumu parāda piedziņu, hipotēkas un aizlieguma atzīmes dzēšanu nekustamajam īpašumam sakarā ar saistību izpildīšanu. Vairākas izskatāmo civillietu tiesas sēdes būs slēgtas un informācija nav izpaužama.

Informē policija

Nozog caurules

28.novembrī saņemts iesniegums, ka Balvos, Brīvības ielā, no celtniecības objekta izdarīta cauruļu zādzība. Notiek izmeklēšana.

Autoservisā pazūd riepas

29.novembrī saņemts iesniegums no 1969.gadā dzimuša vīrieša, ka novembra sākumā viņš autoservisā Balvos nomaiņai atstāja 4 riepas, bet tās pazuda. Notiek apstākļu pārbaude.

Gūst galvas traumas

9.novembrī slimnīcā Balvos no pagalma Balvu pilsētā, Pilsoņu ielā, ar galvas traumu nogādāja 1993.gadā dzimušu jaunieti, kurš paskaidroja, ka traumu guva pats. Tas notika krītot.

Savukārt 1.decembrī slimnīcā no Šķilbēnu pagasta ar galvas sasitumiem pēc konflikta ar paziņu nogādāja 1986.gadā dzimušu vīrieti. Notiek pārbaude.

Izsaka draudus

29.novembrī uzsākta kriminālprocess par to, ka 1964.gadā dzimis Viljakas novada iedzīvotājs izteica draudus sava paziņas dzīvībai un veselībai. Notiek izmeklēšana.

Re, kā!

Smaka un netiriba. Neapmierina konteineru skaita palielināšana

Redakciju apmeklēja Balvu pilsētas daudzdzīvokļu nama Teātra ielā 1 iedzīvotāja, kura pastāsti, ka mājas iedzīvotāji ir neapmierināti ar atkritumu konteineru skaita palielināšanu pie viņu daudzdzīvokļu nama. "29.novembrī, papildus esošajiem atkritumu konteineriem un to nesaskaņojot ar Teātra ielā 1 dzīvojošajiem, pie mājas novietoja vēl trīs konteinerus. Sakārā ar to regulāru pārpilnību rodas antisantārīta situācija. Atkritumus uz konteineriem nes Bērzpils 8, Teātra 6 un Turgus ielā iedzīvotāji. Tie vienmēr ir pārpildīti un līdz ar to arī smako. Iedzīvotāji nevar atvērt logus, jo pa tiem dzīvokļos nāk smaka. Savukārt siltā laikā dzīvokļos lido mušīnas. Mājā Teātra ielā 1 dzīvo pensionāri, invalidi un slimīgi cilvēki, savukārt pagalmā rotātājās bērni. Konteineru skaita palielināšana tikai pavairoja minētās problēmas, kuras kļuva vēl neciešamākas. Savukārt sētnieces sūdzas, ka viņām, lai izmestu citās ielās satīrītos atkritumus, nākas mērot ceļu līdz Teātra ielai 1," sašutusi par notiekošo ir Teātra ielas 1 iedzīvotāja.

Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmuma "ZAAO" Balvu biroja konsultants DŽERALDS ŠAICĀNS skaidro, ka uzņēmums neko jaunu neizdomā, uz savu galvu nerikoja, bet vienojas ar pašvaldības aģentūru "SAN - TEX" un māju vecākajiem: "Atkritumu konteinerus novieto vietās, kur speciāli šādām vajadzībām ir uzbūvēti laukumi. Tāpat jāpiebilst, ka atkritumu konteinerus no Turgus ielas 1 un 7 aizvest nevar, jo, ište nojot projektu, tur ir šim mērķim speciāli izveidota vieta."

Jāpiebilst, ka 30.novembrī par atkritumu konteineru skaita palielināšanu notika mājas Teātra ielā 1 iedzīvotāju kopsapulce, kurā viņi lūdz, lai daudzdzīvokļu namam būtu savs konteiners. Tāpat sakārā ar to, ka konteineru skaita palielināšana, kā norādīts protokolā, notika šo jautājumu neapspriēzot un neinformējot mājas Teātra ielā 1 iedzīvotājus un vecāko, pieprasīja, lai liekos konteinerus pēc iespējas ātrāk aizved prom. Par lieko atkritumu aizvešanu prom parakstījusies visi Teātra ielas 1 iedzīvotāji.

Aktuāli

Neaizmirstiet par ziemas riepām!

Ceļu satiksmes drošības direkcija atgādina, ka no 1.decembra līdz 1.martam automobiļu un autobusu, kuru pilna masa nepārsniedz 3,5 tonnas, kā arī to piekabju riteņiem jābūt aprīkoti ar ziemas riepām. Automobilus, autobusus un to piekabes, kam riteņi aprīkoti ar radžotām riepām, drīkst izmantot no 1.oktobra līdz 1.maijam. Radžot atļauts tikai ziemas apstākļiem piemērotas riepas, savukārt uz transportlīdzekļu vienas ass riteņiem nav atļauts uzstādīt dažādas - vasaras un ziemas - riepas. Auto riepu protektora džilums mērišanas zonā jābūt 4 milimetriem vai džiļakam. Autovadītāju ziņā paliek izvēle – riepas uzstādīt ar vai bez radzēm.

Saskaņā ar Administratīvo pārkāpumu kodeksu par braukšanu ar ziemas apstākļiem nepiemērotām riepām autovadītājus soda ar 20 latiem. Savukārt Vides aizsardzības un piesārņojuma mazināšanas nolūkos nolietotā riepas jānogādā speciāli paredzētās vietās, piemēram, lielgarbarīta atkritumu savākšanas laukumos vai jānodod uzņēmušiem, kuriem ir riepu sadedzināšanai, pārstrādei vai apglabāšanai nepieciešamā atļauja.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

4.decembrī plkst. 18.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā

AUSTRUMEIROPAS KRĀSNAIS LÄZERPROJEKCIJAS UN GIGANTISKO ZIEPJU BURBUĻU CIRKA ŠOVS

ar jaunu piedzīvojumiem pilnu un aizraujošo programmu

«NĀKOTNES CIRKS»

Piedalīties Austrumeiropas cirka mākslinieki: žonglieri, bunju mākslinieki, klauni, akrobāti, transformeri, ziepjū burbuļu šovs un daudzi citi mākslinieki. Iztādes laikā arī dresētu suņu un baložu priekšnesumi, sarežģītu akrobātisku priekšnesumi un pat Lāzermens no citas galaktikas.

Bilešu iegāde Balvu Kultūras un atpūtas centrā, sākot no 2.00 Ls (2.85 euro). Bērniem līdz 3 gadu vecumam (ieskaitot) ieija brīva! Biletes būs nopērkamas arī pasākuma dienā Balvu Kultūras un atpūtas centra kasē.

4.decembrī Balvos, Tautas ielā 1, 2.stāvā durvis vērs *TianDe* kosmētikas interešu klubijā, kurā interesenti tiek laipni aicināti iepazīties un izbaudīt burvīgo kosmētiku, kas sniedz acimredzamu un maksimālu efektu!

Jaunā interešu klubija vadītājas māsas Elīna un Inga Vilčukas stāsta, ka *TianDe* ir ekskluzīva, dabīga, ārstnieciska kosmētika, kas pagatavota pēc seno austrumu tradīcijām un receptēm, izmantojot savu tūkstošiem gadu senu tradicionālo ķīniešu medicīnas pieredzi. Šī kosmētika vērtīga ar to, ka tās rāzošānā izmanto dabīgas sastāvdaļas (aitas placentu, čūskas taukus un ādas ekstraktu, bišu vasku un citas). Pieteikties pa tālruniem 26121130, 27447609.

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk mājlopus,
ZIRGUS.
Samaksa tūlītēja. Augstas cenas.
Tālr. 64546765, 29411033.

SIA "LATVIJAS GAJĀ" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
kazas, zīrgus, cūkas.
Labas cenas! Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA "AIBI" pērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
kazas, zīrgus, cūkas.
Labas cenas! Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA RENEM P
iepērk
jaunlopus, liellopus,
aitas, cūkas.
ELEKTRONISKIE SVARI.
Tālr. 65329997, 29485520,
29996309, 26373728, 26393921

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA "Sendija" pastāvīgi iepērk taru, malku, papirmalku. Laba cena, ātra samaksa. Nodrošina transportu.
Tālr. 29495199, 64430365.

Pērk kažokzvēru ādas.
Tālr. 29356292.

"LATMEŽS" pērk visa
veida ipašumus par
visaugsztākajām cenām.
Samaksa darījuma dienā!
Tālr. 22028592, 29777641.

Pērk traktoru T-25, T-40, JUMZ, MTZ -52/80/82, kā arī piekabes.
Tālr. 29485804.

Iepērk par visaugsztākajām cenām taru, finierķlučus, baļķus, papirmalku. Samaksa skaidrā naudā. Tālr. 26287511.

Pērk zemi ar augošu vai daļēji izcirstu mežu, daļēji aizaugušu vai apstrādātu lauksaimniecībā izmantojamo zemi. Var būt ar ēkām.
Tālr. 28718477.

Pērk visu veidu mežus, zemes.
Tālr. 29764751.

Piedāvā darbu

Vajadzīgi iekšdarbu meistari dzīvokļu remontiem Rīgā.
Tālr. 28782900.

Pateicības
zīvs

J.Celmiņa no sirds saka
PALDIES dr. Ē.Stupišai par
profesionāli veikto ārstēšanu,
māsiņām un visam personālam
par iejūtību un atsaucību.
Lai veiksme pavada Jūs katrā dzīves brīdi!

Ikviens ir iespēja īsti un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 2 latus par 25 vārdiem.
Jo šī ir "Pateicības dubultzīvs".

Vakance

Rugāju novada dome aicina darbā Pašvaldības policijas priekšnieku

Amata pienākumi:

- Sabiedriskās kārtības nodrošināšana
- Administratīvo pārkāpumu profilakse, atklāšana un novēršana
- Administratīvās lietvedības materiālu noformēšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām

Prasības pretendentiem:

- Pilngadīgs Latvijas pilsonis
- Augstākā izglītība
- Veicamajam darbam atbilstošs veselības stāvoklis
- Spēja patstāvīgi pieņemt lēmumus
- Labas saskarsmes spējas, precīzitāte un augsta atbildības sajūta
- B kategorijas autovadītāja apliecība
- Prasme strādāt ar datorprogrammām (MS Office)

Piedāvājam:

- Interesantu, aktīvu un daudzveidīgu darbu
- Stabilu atalgojumu
- Profesionālās pilnveidošanas iespējas

Pieteikties Rugāju novada domē, Kurmenes ielā 48, Rugājos, Rugāju novadā, līdz 2013.gada 13.decembrim, iesniedzot CV, aizpildītu pieteikuma anketu (anketa pieejama mājaslapā www.rugaji.lv).
Papildus informāciju par tālr. 27800548.

Dažādi

Pēc
ziediņiem
uz
"Ziediņu"!
Balvos,
Tirgus 3
(bijušajā
frizētavā).

Izgrīz kuponu un turpmāk pēc
ziedus izdevīgāk: krizantēmas tikai
Ls 0,65, rozes no Ls 0,40,
gerberas - Ls 0,40.
Sēru vainagi no Ls 9,50,
lentas Ls 5.
Ziediņā arī dāvanas ar Swarovski
kristāliem, aromātiskās kafijas
pupīnās un tējas, kokā gravēšanas
pakalpojumi, kā arī saunu
iebūvēšana telpās, ir liela pieredze.
T. 64561845.

Mierpilnu un gaišu Adventes
laiku vēl veikals "Ziediņš"!
Aku urbšana.
Tālr. 29142220.

Izrē dzīvokli Balvu centrā.
Tālr. 26308098.

5., 6., 7. decembrī veikalā
"VIOLETTA" (Bērzpils 2) lieliskas
50% atlades visai precei! Laipni
lūdzam!

VASARA-2014! Iepriekšpārdošanas
akcija - Tunisija, Spānija, Krēta,
Bulgārija. Līdz 30.12.2013. pirmā
iemaksa - Ls 50 (71,14 EUR).
Bērzpils 44-16, I.K. "Molena".

Veikals "Sandra" (Bērzpils 5)
turpmāk atradīsies Tirgus 2 (bijušajā
GE Money telpās).

Rok dīķus, grāvju. Pašizgāzēju
pakalpojumi. Tālr. 26679898.

5.decembrī "Supernetto" telpās
pārdos Igaunijā ražotu gultas veļu,
segas, spilvenus.

Vajadzīgs cilvēks lauku mājas
pieskatīšanai. Tālr. 26499457.

Pārdod

Biškopis Aivars Zaikovskis
pārdod BIŠU MAIZI
KONSERVĒTU MEDŪ.
100 gr - Ls 1,05/1,50 EUR.
Tālr. 28379008.

Pārdod motorolleru *Muravej*.
Tālr. 25637023.

IZPĀRDOŠANA - 25% mūzikai CD,
kasetēm, DVD, filmām līdz
11.decembrim tirgus 2. stāvā.

Pārdod miežus.
Tālr. 29449432.

Z/S "Mednevas strautiņi" pārdod
sīvēnus. Tālr. 29173059.

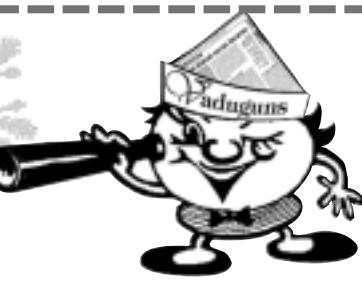
Pārdod VW Golf III, 1996.g., 1,6,
benzīns, TA 06.11.2014., Ls 600
(853,72 EUR). Cena runājama.
Tālr. 26362121.

Pārdod Ford Focus, 2002.g.,
1,8 TDI, TA 09.2014., zils,
150 000 km, ekonomisks, labā
tehniskā kārtībā. Tālr. 26371716.

Pārdod Opel Omega, 2,5 TD,
1999.g., TA, Ls 1400
(1992,02 EUR). Tālr. 28672006.

Laikrakstu

"Vaduguns"

2014.gadam izdevīgāk abonēt:

● **REDAKCIJĀ**, Teātra ielā 8, Balvos, līdz 21.decembrim

● **VILAKĀ, TAUTAS 6 (otrdienās)**

● **NOSLĒDZOT "Vaduguns" abonenta regulāro**

maksājumu SEB bankas Balvu filiālē (tikai SEB bankas klientiem)

● **JURIDISKAS PERSONAS "Vaduguni" var abonēt,
piezvanot pa tālr. 64507019, 64507018**

Apsveikumi

Ir katram ziedam sava rasas pērle,
Kas visās varavīksnes krāsās mirdz.
Kā gribētos to satvert saules starā
Un dāvināt to Tev no visas sirds.

Miļi sveicam **Bronīslavu Gaspažiņu**
skaistajā dzīves jubilejā!
Irīda, Sarmites, Velgas, Ivetas ģimenes

Paskaties atpakaļ - pasmaidi,
Gadus, kas gājuši - atceries!
Daudz kas ir zaudēts, daudz kas ir gūts,
Priečājies šodien, jo gājums nav velts.

Sirsniģi sveicam **Albertu Kļaviņu** 85. dzīves jubilejā!
Vēlam veselību, dzivesprieku un veiksmi!
Bijušie kolēģi - Tilžas vidusskolas skolotāji-pensionāri

Ir Tavi gadi - bērni, darbi, jaudis,
Kam allaž prieks ir bijis palīdzēt.
Ar padarītā labestības graudiem
Daudz paliekoša katra sīdi sēt.

Miļi sveicam **Gertrūdi Stāmeri** skaistajā dzīves jubilejā!
Ciruļi, Melnacis, L.Zelča, Jermacāni

Saulīti miļi lūdzam, -
Apmet mazu likumiņu,
legriezies, pasveicīni
Šīs dienīnas jubilāru!

Miļi sveicam skaistajā dzīves jubilejā
Gertrūdi Stāmeri!

Tavējie Vectīlžā

Lai Tev
nekad
nepietrūkst
darāmā
darba, lai
nepietrūkst
iespēju,
draugu
tuvuma, milētības un
sirdsmiera. Skaties nākotnē ar
cerību, drosmi un apņēmību, ar
sparu un līksmu prātu. Jo šīs ir
tās lietas, no kuram var veidot
dzīvi, kādu patiešām ir vērts
dzīvot.

Vislabākie un milākie sveicieni
Valērijam Bogovam
skaistajā dzīves jubilejā!
Elizabete, Antons

Līdzjūtības

Raud rudens vēji, un debesis raud,
Rūgtas lāses pelēki mākoņi slaka,
Ir tikai sāpes un vārdu vairs nav
Kad pēkšni mūžībā aizvajas taka.
Izsakām dzīju līdzjūtību **Marutai**
Priedeslaipai, MEITU zaudējot.
R.Vīkele, T.Slukinas, M.Silaunieces,
N.Zondakas ārstu prakses,
Ludmila, Jevgenijs

Birst ziedos asaras kā zvaigznes,
Jo tavā takā skujas smagi krit.
Cik grūti iedegti baltu sveci
Un ziedus klāt pār tavu kapu.
Izsakām visdzīļāko līdzjūtību
Priedeslaipu ģimenei un
tuviniekim.
Kaļvu ģimene

Katrai dienai baltalkšņa sūrums,
Katrai dienai rēta, kas smeldz.
Bērns, ar tevi mums dzīvības jūrai
Atņemts cerību rītausmas zelts.
Tik ļoti sāp... No visas sirds jūtam
līdzi **Marutai Priedeslaipai**, pavadot
miļo **MEITINU** mūžībā, kad negaidot
pārtrūcis mūža pavediens.
Ā.Baranovskas ģimenes ārsta
prakse

Savā raitajā skrējienā vēji rima,
Saule raudāja zilā mākoņu kalnā,
Bērzu birztalas dzeltenās skumjās
grima,
Pārāk agra bijusi salna.
(J.Plotnieks)

Šajā negaidītajā sāpju brīdi esam
domās un mierinājumā vārdos
izteiktajā līdzjūtībā kopā ar **vīru un**
bērniņiem, kad **KRISTĪNES**
BARANNIKAS dvēseles dodas
mūžībā.

Veikala "Maxima" kolektīvs

Cik tukšs un kluss nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs tavā vietā stāt,
Kurš grūtā brīdi pienāks klāt?
Neviens tik tuvs vairs nebūs, māt.
Izsakām visdzīļāko līdzjūtību
Armandam Barānīkam un viņa
tuviniekim, pavadot **MĀMIŅU**
kapu kalnīnā.
Stacijas pamatskolas klasesbiedri,
vecāki un audzinātāja

Kā brīnumsvecīte es izdzīsišu,
Kad pieskāries būs likteņstundas
pirksts,
Bet ļoti gribas, lai aiz manis paliek
Kaut viena tumsai neatdota dzirksts.
Lai paliek ābele, ko iestādīju,
Un vārds, ko kādam teicu mierinot,
Lai godīgs darbs bez skājuma ir
vainags
Pie zemes vārtiem, ko man līdzi dot!
(K.Apkrūma)

Mūsu patiesa līdzjūtība **tuviniekim,**
KRISTĪNI BARANNIKU pavadot
mūžībā.
Stacijas pamatskolas klasesbiedri
(1995.gada izlaidums), Lilita B.,
Inese G., Dace K.

Balts enģelis atrāca sapnī
Un aiznesa tevi sev līdz...
Tai baltajā, baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesaist, kur silti.
Skumju un atvadu brīdi mūsu klusa
un patiesa līdzjūtība **Jānim un viņa**
tuviniekim, māsu **KRISTĪNI**
pārāgri zaudējot.
Gatis, Artis, Juris, Igors

Pielīķa spēka, lai uzvarētu...
Pārīķa stīga, kas stipra bija,
Apklusa elpa, kas elpoja vēl vakar...
Un sirds vairs nekad tā nepukstēs.
(A.Balode-Sīde)

Kad pēkšni un negaidīti pārtrūka
Kristīnes mūžs, izsakām visdzīļāko
līdzjūtību **Marutai Priedeslaipai ar**
ģimeni un pārējiem tuviniekim,
MEITU mūžības ceļā pavadot.
Mājas iedzīvotāji Kurnā, Marianna

Vēl saule augstu - un tu jau pie
dusas.
Tik pusceļš vien vēl - un tu stājies
iet.
Tik daudz tev vēl ko teikt - nu lūpas
klusas,
Tu tās uz mūžību jau slēdzi ciet.
Klusī skumstam un jūtam līdzi
dvēseles sāpēs **Voldemāram**
Barānīkam un bērniem, sievu,
māmiņu **KRISTĪNI BARANNIKU**
pavadot mūžībā.
Kaimiņi Kurnā

Paliec, māt, smaidā,
Paliec, māt, glāstā,
Paliec jaukajā bērnības stāstā...
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
sāpju brīdi **Madara un pārējiem**
tuviniekim, MĀMIŅU mūžības
ceļā pavadot.
Stacijas pamatskolas 5.klasses
skolēni, vecāki, audzinātājas
Gunita, Jana

Atkal, zeme, tava velēna valā tiek
klāta.
Atkal viena dziesma līdz galam
izdziedāta.
Mūsu patiesa un klusa līdzjūtība
Vladimiram Petuhovam un
tuviniekim, pavadot **TĒVU**
mūžības ceļā.
A/S "Balvu maiznieks" kolektīvs

Man dzīvē, tēti, pietrūks tevis
Un ceļa nebūs, kurā tikties ļauts.
Tas gaišums, ko man dzīvē devi,
Ļaus tālāk iet un paveikt daudz.
Skumju un atvadu brīdi izsakām
patiesu līdzjūtību **Vladimiram**
Petuhovam sakarā ar **TĒVA** nāvi.
A/S "Balvu maiznieks" tehniskie
darbinieki

Kad vakaram tavam neaust vairs
rīts,
Kad mūžības gājiens tev iezvanīts,
Tad dvēsele brīva mūžībā iet,
Kur saule nekad vairs nenoriet.
Skumju brīdi esam kopā ar **Jāni**
Džiguru un tuviniekim, no
MĀSAS atvadoties.
Partizānu ielas 41a mājas
iedzīvotāji

Paliec, māt, smaidā,
Paliec, māt, glāstā,
Paliec jaukajā bērnības stāstā...
Izsakām visdzīļāko līdzjūtību
Pēterim un Anitai, un pārējiem
tuviniekim, no māmiņas,
vecmāmiņas, vecvecmāmiņas,
sievasmātes **GENOVEFAS**
MASLOVKAS uz mūžu
atvadoties.
Lucija, Livija, Iveta

Pierimst solji, klusē domas,
Neskan mīļas mātes balss.
Tikai klusa sāpe sīdi
Ilgi vēl pēc tevis sauks.
(E.Zālīte)
Šajā sāpju brīdi esam līdzās un
izsakām patiesu līdzjūtību **Pēterim**
Maslovskim un visiem
piederīgajiem, pavadot miļo
MĀMULIŅU mūžībā.
Bijušie klasesbiedri Bērzpils
vidusskola

Izgaist mūžs kā sveces liesma,
Izgaist tā kā saules stars,
Apklust tā kā laba dziesma,
Kas vairs sīdi neaizskar.
Skumjājā atvadu brīdi izsakām
patiesu līdzjūtību **Laurai Bernei**,
pavadot **VECTĒTIŅU** smilšu
kalnīnā.
BVĢ 7.c klasses skolēni un
audzinātāja

Pierimst solji, klusē domas,
Neskan mīļā vīra balss.
Tikai klusa sāpe sīdi
Ilgi vēl pēc tevis sauks.
(E.Zālīte)
Skumju un atvadu brīdi un patiesa līdzjūtība **sievai Zītai**, vīru
MĀTISU JEROMĀNU mūžības ceļā
pavadot.
Brālis Leons

Kopīgās bērnības takās
Miļu atmiņu daudz.
Nebūs šais baltajos ceļos
Mums vairs satikties ļauts.
Skumjās esam kopā ar **Leonu**
Jeromānu un piederīgajiem, kad
baltajā mūžības ceļā devies
BRĀLIS.
Folkloras kopa "Atzele"

Dziedat skaisti, enģeliši,
Pa debesu malīņām.
Lai dvēsele nenomaldās,
Pie Dieviņa aiziedama.
Izsakām patiesu un dziļu līdzjūtību
Leonam Jeromānam ar ģimeni,
brāli un onkuli **MĀTISU** mūžībā
pavadot.
Jānis ar ģimeni Repkovā

Man nogura dvēselite,
Šai zemē dzīvojot,
Dod, Dieviņ, vieglu dusu
Baltā smilšu kalnīnā.
(Latv.t.dz.)
Mūsu visdzīļāko līdzjūtību **Zitai**
sakarā ar vīra **MATĪSA**
JEROMĀNA nāvi.
Vaira, Aivars

Aiz katras paliek dzīve
Un pasacītais vārds.
Bet atmiņas tik dārgās
Sīdis ilgi saglabās.
(M.Jansone)

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību un
skumjās esam kopā ar **INETAS**
FABRIKAS ģimeni, viņu mūžības
ceļā pavadot.
Leonarda Babāna ģimene Račos

Cik grūti noticēt, ka nekad vairs
dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tava smaidu - vienkāršu un siltu,
Mums vajadzēs tik sīdi saglabāt.
(I.Mežnora)

Sāpju brīdi esam kopā ar **INETAS**
FABRIKAS ģimeni, pavadot sievu,
miļo māmiņu smilšu kalnīnā.

2005.gada DU Balvu grupas

kursabiedri

Aiz tevis paliek padarītie darbi
Un līdzcilvēku klusa piemiņa...

Izsakām vispatiesāko līdzjūtību
skumju un atvadu brīdi **tuviniekim**,

ANATOLIJU PUJATU mūžībā

pavadot.

Fetinijas Rasčoskinas, Bronīslavas

Matvejevas ģimenes

Mani milje, es pie jums vēl būšu
Sniega pārslā, rasas lāsē,
Saulē, vējos, dziesmā, jūsu mūžos.
Dzīve beidzas, milestība - nē.
Izsakām dziļu līdzjūtību **Antonīnai**
Dundenieci, **tuviniekim**, izvadot
brāli **JĀZEPU PAVLOVSKI** mūžības
ceļā.
Mājas iedzīvotāji, Anna, Bronīslava,
Zenta